

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterskopne pet-vice po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nov vir obč. dohodkov.

(Piše dr. Karl Triller.)

III.

Pred vsem je toliko gotovo, da v Avstriji še dolgo časa ne bo mogoča tako radikalna reforma zastarelega in krivičnega davčnega sistema, kakršna v naprednejši Nemčiji že zmagonosno prodira. Poglavitna ovira je dejstvo, da se pri nas država še krčevito oklepa zemljiškega in hišnega davka kot državnega monopola, dočim bi bil prvi predpogoj vsaki temeljiti in pravični reformi odstop teh davščin deželam in občinam, in sicer najbolj zemljarine deželam, hišnega davka pa deloma tudi občinam. Vsled tega in vzpričo našim desolatnim parlamentarnim razmeram torej ni pričakovati, da bi se v doglednem času odpravila najbolj kričeča krivica naših realnih davkov, to je obdačenje po „čistem dohodku“, mesto po resnični prometni vrednosti davčnega objekta. — To je uvideval tudi uvodno omenjeni „Städtegesetz“ v Teplicah, priporočuje, da naj se iz obsežnega nemškega „bodenreformerskega“ programa za sedaj recipira za naše razmere pred vsem komunalna davščina od nezazidane stavbne svetla. To se da namreč doseči tudi preko glave našega že svetovno interesantnega državnega zbora potom deželnega zakonodajstva. Vsi deželni občinski redi, oziroma statuti avtonomnih občin dopuščajo vpeljavo novih komunalnih davščin potom deželnega zakona. Tako tudi v Ljubljani. Stvar občinskega sveta ljubljanskega in deželnega zbora kranjskega bi torej bila, da stopita takorekoč na čelo „bodenreformerski“ propagandi v Avstriji. Vsaj ga menda ni mesta v širni Avstriji, ki bi bilo v to tako eminentno poklicano, kakor naša popotresna bela Ljubljana; četudi žal v prvi vrsti bolj pro praeterito kot svareč eksempl nenadomestne zamude! Res je namreč, da prihaja ta inicijativa nekoliko prepozno, kajti na prste svojih rok si izračuna lahko vsakdo, kake dohodke bi bila imela naša

mestna občina v zadnjih desetih letih, da je takoj po potresu primerno obdačila cvetočo spekulacijo s stavbnim terenom. Vsi oni srečni someščanje, katerim je potres vrgel takorekoč bogastvo v naročje, bili bi oddajali primeren del svojega nezasluznega dobička v občinsko blagajno, vsi od Zeschkovih dedičev pa do našega presvetlega kneza in škofa. Vse to so danes le še lepe sanje, a prekasno tudi še danes ni in še dolgo ne bo. Metropola slovenska se še vedno lepo razvija ter se bo še. Mestni regulacijski načrt otvarja še za dolgo vrsto let vrata in okna spekulaciji s stavbišči; na tisoče in tisoče štirjaskih metrov mestnega ozemlja še čaka, da se brez dela in truda lastnika, zgolj po zaslugi celokupnosti, reprezentovane, kakor rečeno, poglavito v občini, izpremeni iz sterilnih dvorišč in puščav v dragocena stavbišča ob novih ulicah in trgih. Ves ta teren, oziroma po zaslugi skupnosti naraščajočo vrednost istega naj bi polagoma zadevala pravična in socialna komunalna davščina na blagor celoti in v razbremenitev onih revnejših slojev prebivalstva, ki dandanes morajo direktno ali indirektno razmeroma največ prispevati za občinske potrebe.

Na dan torej za mestno davščino na nezazidana stavbišča, dokler je še čas! Opraščala bo mestno občino neprijetne naloge, povišati dosedanje krivično razdeljene davščine, pravična bo in poleg tega bo imela, kakor nam pričajo izkušnje nemških mest, kjer razmere zanjo izvestno niso ugodnejše, blagodejno posledico, da bo znižala po krivdi kapitalistične spekulacije pretirane cene naših stavbišč in s tem popešila stavbno podjetnost in ž njo prepotrebno modifikacijo stanovanjske draginje. — Tudi način določevanja one resnične vrednosti stavbišč, ki naj bi služila za podlago obdačenja, bi ne provzročal posebnih težav. „Bodenreformerski“ priporočajo v tem oziru naravnost ženijski princip lastne cennitve po obdačenju, čigar pointa obstoja v tem, da se občini prizna zako-

nita pravica, odkupiti vsako stavbišče za ceno, priznana po lastniku kot fiktivna, davku podvržena vrednost. Ta ventil zabranjuje, da bi lastnik svoj svet prenizko cenil, previsoka cenitev pa bi tudi ne imela smisla, ker bi imela za posledico edino le višji davek, ne da bi občina reflektovala na tako precejšeno zemljišče. Žalibog, da je ta način določevanja vrednosti davku podvrženega objekta uveljavljen dosihdob fiktivno edino le v — avstralski koloniji Neuseeland! V vseh ostalih deželah in državah, kjer je poleg Pruske že vpeljan redni davek na podlagi resnične prometne vrednosti, na pr. v Angliji, na Danskem in Württemberskem, določa se ta resnična vrednost še vedno na drug način, in sicer po večini potom vsakoletne cennitve davčne oblasti. Tudi na večkrat omenjenem „Städtegesetz“ v Toplicah Šanovem izrazili so se pomisleki, je-li bi se ravno kar obrazložen idealni princip lastne cennitve dal pri nas vpeljati brez državnega zakona, in vsled tega se je sklenilo, naj se za sedaj priporoča načelo periodične uradne določitve prave vrednosti davčnega objekta. In ako bi se potem visokost tega davka določila le na kak procent prave vrednosti nezazidanih stavbišč, bi imela občina od njega zanesljivih in idealno pravičnih dohodkov še vedno več, kakor z le relativno pravično kanalsko pristojbino. —

In s tem bi bil pravzaprav pri kraju s svojo opozoritvijo na mogoč novi vir dohodkov naše izmučene mestne občine. Izvolil sem za svoj skromni migljaj predvsem ta prostor javne ljudske tribune radi tega, ker se mi vidi stvar dovolj važna, da bodi deželna razmišljanja in eventualne kritike najširši javnosti, predno izpregovore odločilno besedo poklicani faktorji. To se mi vidi tem umestnejše, ker ste prav zadnji seji našega občinskega sveta pokazali, kako nujno potrebna je tudi mestnim odbornikom pravočasna temeljita informacija, ako se hočemo izogniti mučnemu prepričanju, da ni na svetu lažje stvari, nego v ljubljanskem občinskem svetu s

par popularnimi frazami strmoglaviti najkoristnejše predloge. — In še nekaj mi je bilo pred očmi! Dejstvo namreč, da isti razlogi, ki govore za nujno vpeljavo komunalne davščine na nezazidana stavbišča v Ljubljani veljajo tudi za celo vrsto drugih neavtonomnih občin zlasti v gorenjskih krajih, prizadetih ponovi alpski železnici. Tudi v Jesenicah, na Savi, v okrožju blejskega jezera, v Bohinju itd. pretvorila je in bo nova železnica malovredne travnike, njive in pašnike v drage stavbne prostore brez najmanjše žrtve in zasluge slučajnega posestnika. Čemu bi tudi od tega prirastka vrednosti ne dobivala prizadeta občina one davščine, ki odgovarja njenim vsled iste železniške zgradbe podvojenim in potrojenim bremenom? Isto velja o gorških in koroških občinah, deležnih dobrot in bremen nove železnice. Razmišljajte torej, občinski možje in poklicani deželni poslanci, dokler je čas. Z združenimi močmi bo lažje prebiti trdo steno okoščenih predsodkov, ki danes še loč našo davčno politiko od modernega socialnega naziranja.

Iz kmetijsko-kemičnega gospodarstva.

Spisal ing. chem. J. Turk.

I.

Narod brez poljedelstva je narod brez bodočnosti. To uvidevajo posebno trezni politiki silne Nemčije, ki skušajo ograditi svojo državo z visokim plotom carine na kmetijske proizvode in s tem rešiti svoje poljedelstvo pretečega mu propada. Mogoča, do gigantnosti se razvita nemška industrija je potisnila namreč domače poljedelstvo v ozadje tako, da se je že mislilo, da postane Nemčija kmalu izključno industrijalna država, kakor je danes Anglija, ki opira svojo politično in gospodarsko moč na svoje silno brodogradništvo in ki mora propasti s svojo industrijo in svojim bogastvom, kakor hitro bode poražena na morju. — Nam se sicer ni bati, da pridemo kdaj v položaj Nemčije in še

manj v onega Anglije, ker smo predvsem premajhen narod in nam poleg tega tudi nedostaja potrebnega podjetnega duha, da bi se prerodili iz poljedelcev v industrijalni narod. Pozabiti pa ne smemo, da leži težišče naše moči v sili domačega kmetijstva, in zato moramo zastaviti vse svoje moči v to, da ga povzdignemo na najvišjo stopnjo popolnosti. Le trdno in vsestransko napredujoče domače poljedelstvo nam je namreč porok za razvoj tudi drugih panog gospodarstva in še posebno za razvoj domače industrije.

Naše kmetijstvo sloni danes po ogromni svoji večini na podedovanem in pridobljenem izkustvu. Naš kmetovalec obdeluje namreč svoje njive in travnike ter gospodari v svojih gozdih tako, kakor se je naučil gospodariti od svojega očeta in kakor vidi delati svoje sosedo. Poljedelsko znanstvo še ni prodrlo torej v širše mase našega ljudstva in tudi prodreti ni moglo, ker nimamo zato potrebnih nižjih in srednjih poljedelskih šol. Imamo sicer prav dobro in poljudno pisano knjigo o poljedelstvu. Toda kaj pomaga, ako ni v ljudstvu za umevanje tudi najpoljudnejše pisanih knjig iz poljedelstva, potrebne znanstvene podlage, katero je mogoče dobiti le v dobrih kmetijskih šolah. Zato pa se ne smemo čuditi, da je naš kmetovalec daleč zaostal za kmetovalci v naprednih deželah.

Brez potrebnega poljedelskega, naravoslovnega in narodnogospodarskega znanja pa je racionalno poljedelstvo ravno tako nemogoče, kakor je nemogoče pravilno zdravljenje brez medicinskega znanja. Izkušstvo samo v modernem poljedelstvu ne zadostuje več, in ako hočemo, da bode naša poljedelstvo kos svoji nalogi, da bo torej znajmanjšim trdom in kapitalom ter s pomočjo rastlin in živali dvignilo iz zemlje karnajveč blaga, kisluzičloveškim

*) Poljedelstvo, spisal V. Rohman, izdala družba sv. Mohorja.

LISTEK.

Fantazija o Marici.

Vitomi! F. Jelenc.

Pred mano leži malo srebrno srčce na rdečem svilnem traku.

Tako mirno in mrtvo leži pred mano, a mi vendar obuja toli lepih spominov iz minulih dni, da mi polni srce in dušo.

Bude mi spomine na te, ki si ga še pred kratkim nosila.

Spominam se nate in sanjam ...

Sešla sva se dvakrat v življenju; mogoče, da te nisem dobro videl, ko sva se sešla prvič ... a drugič je bilo že prekasno ... da, prekasno.

Ab, Marica, dekle lepo, življenja in hrepenenja polno, približaj se mi, okleni se me in stopi z menoj tja na solnčno poljano, ki se bleste v pomladnem soncu, okleni se me in sanjaj, da greva ob morju, ki se smeji v sončni dan, ko vpija sončne žarke in jih požira vase; pozdravljali naju bodo tibi valovi, pozdravljali naju bodo blesteči žarki, pozdravljalo naju bode morje, a midva se bova ljubila,

Ti nočeš Marica, dekle lepo in čisto!

Zakaj se mi nočeš približati, zakaj se me nočeš okleniti, zakaj si se me ustrašila; uprla si vame svoje tako lepe sive oči, ki sem jih gledal pred sabo v temni noči tako svetle in blesteče, da mi je bil sredi noči svetel dan, in žalosten nasmehek ti je plaval okoli usten, ki sem toliko presenjal o njih, ki sem želel, da bi se jim približal, da bi jih poljuboval, da bi srkal iz njih življenja zardosti, sreče, a tvoja bleda lica so zardela, zardela so ti lica, ki sem želel vedno po njih; pogledala si me in si sklenila roki, ki sem hrepenel v tihih nočeh, da bi se oklenile mojega vratu, da bi preživel par hipov v njenem objemu; ali Marica, postala si za hip, ko sva se srečala, potem si pa šla naprej, zakaj si to storila, zakaj se me nisi oklenila, da bi šla skupaj za kratke hipe v življenje, ki ga tako ljubim, ki tako hrepeniš po njem, zakaj mi nisi ošla okoli vratu roke, zakaj nisi nagnila k meni svoje glavo — nisi hotela tega; pogledala si me in šla naprej; zakaj si šla naprej, zakaj se nisi ustavila,

zakaj mi nisi ponudila roke, da bi šla skupaj, naprej po poti, ki se odpira pred tabo sončno vesela, ki ti hrepeniš, da skoro stopiš nanjo, da hitiš po nji, da pohitiš po cvetoči poljani vesela in koprneča, da potrgaš cvetove, ki dehte in ki se obračajo gori proti soncu. Marica, nekdanj bi ti mogel dati vselega življenja, ki ti hrepeniš po njem, a nisem ti ga ponudil, toda sedaj greš mimo mene tako tiho in otožno.

Zakaj mi danes nisi prišla naproti, smehtajoča, veselo razposajena, nekdanj bi ti podal roko in ko bi se me ti oklenila, potem pa bi šla naprej v objemu in nad zemljo bi se razstrli tibi mrak, jaz pa bi se sklonil k tebi, poljuboval bi tvoje rožne ustne, poljuboval tvoje prebele grudi in s poljubi brisal tvoje solze ... nad nama pa bi plaval tih večer ... ah kako bi bilo to lepo ... to je bilo nekdanj, mogoče da bi bilo tako, toda danes sva se zopet sešla, začel sem koprneti po tebi, a kdo ve zakaj nisi slišala mojih vzdihov ... mogoče je prepozno; danes sva se srečala, pogledala si me, videla si moje udrté oči, moja upala lica, bleda in poru-

menela, videla si moje izsesano telo, ustrašila si se mojega polmrtvega človeka, ko sem uprl vate svoje polodprte oči brez ognja in življenja, ugasle mrtve, pretresel te je moj pogled, ki je nekdanj lil iz njega ogenj in življenje, a danes te je pogledal človek, ki je živel in hrepenel ... srečala sva se, in oči mi te je pogled človeka, ki gre ob robu svojega groba ... Čimdalje premišlujem, zdi se mi, da si imela prav, Marica, dekle lepo, življenja in ljubezni polno. Ti hrepeniš po ljubezni, po življenju, ki ti ga more dati le oni, ki še živi v življenju želja in hrepenenja, ljubezni, ljubila bi človeka, ki bi ti mogel vračati enako ljubezen, ti bi mogla živeti s človekom, ki bi bil na vrhuncu svojih moči, ki bi ti mogel na svojih mišičnatih rokah nositi skozi dolgo pot ... in jaz bi ne mogel storiti tega ... Danes si me pogledala, Marica, in bežala naprej v življenje, ki bi ga ne mogel dati jaz, šla si mimo človeka, ki te je pozdravljaj iz groba ... ti si se pa ozrla vame in bežala naprej, strah te je bilo mojih udrtih oči, ustrašila si se mojih razmršenih las, tiho si

šla mimo mene, a jaz sem obstal in gledal za tabo in videl sem kako si stopala mimo velikih hiš s smehtajočim obrazom, videl sem, kako so se odpirala okna, kako so vsi gledali nate in zdelo se mi je, da so se ti približali ljudje, kakršnih si si želela, bili so veseli in polni življenja in bilo mi je, kakor da se sijim ti pridružila in šla z njimi naprej, da ti je zopet zasijalo solnce novo in mračno in da so njegovi žarki svetili bleste na tvojo pot. Jaz pa sem gledal za tabo, a ti si se na ovinku še enkrat obrnila, ozrla si se za mano, ki sem gledal za tabo, kakor za zadnjo izgubljeno nado, za zadnjimi strtimi upi, dvignila si svojo belo roko in me pozdravila iz daljine, zadnjikrat si se ozrla vame, ki sem hrepenel in sanjal o tebi v svojih težkih hipih, brezplodnih urah, ko me tišči v duši, ko čutim nad sabo neznano, a nepremagljivo silo, ki me tlačí k tlom, da se me polasča zavest, da mi ni več rešitve. Ali Marica, dekle lepo in polno življenja, koprnenja, zakaj se nista ustavila takrat, ko sem te srečal prvič, ko sem šel na polju z zavihanimi kraji pri klobuku, takrat

potrebam, moramo skrbeti za to, da prodre potrebno znanje iz poljedelstva tudi v širše kroge naših poljedelcev.

Dajmo tudi kmetovalcu prilike, da se izobrazi v svoji stroki, in potihnile bodo tožbe, da je naš kmet nedovzet za novotarje. Dokler pa ne bomo hoteli videti, kaj je našemu kmetijstvu potrebno, da se predrami iz dolgotrajnega spanja; dokler ne bomo torej preskrbeli kmetovalcem potrebnih strokovnih šol, tako dolgo nismo opravičeni pred bacivati kmetu nerazodnosti in nazadnjaštva. Če bi se bile namreč pravočasno uvaževale potrebe našega kmetijstva, bi imeli danes na Kranjskem vsaj tri nižje in eno srednjo poljedelsko šolo in naše poljedelstvo bi se lahko merilo z onim bratskega nam naroda češkega.

To pa se ni zgodilo, in zato imamo samo kmetijsko šolo na Grmu, ki vrši vzorno svojo nalogo, ki pa ne zadostuje našim potrebam in ravno radi tega ni naše kmetstvo ljudstvo pristopno modernim pridobitvam na tehniškem polju v isti meri, kakor bi bilo lahko, ako bi imeli dovolj potrebnih poljedelskih šol. — V prvi sili bi se dale potrebne šole nadomestiti s poljedelskimi tečajji, ker s posameznimi predavanji po mojem mnenju ni mogoče doseči željenih uspehov. Razume se samo ob sebi, da bi morali imeti v slučaju, da se vpeljejo poljedelski tečajji v raznih večjih krajih po Slovenskem, mnogo več potovalnih učiteljev, kakor jih imamo. Preprosti kmetovalci sicer niso posebno dostopni znanstvu, a tudi med kmeti je mnogo jako inteligentnih mož, in ako samo ti zapopadejo stvar ter v tečajjih pridobljeno znanje porabijo v izvrševanju svojega poklica, zadostuje, ker po njih zgledu se bodo ravnali tudi znanstvu manj dostopni gospodarji. Potrebni poljedelski šol pa ni mogoče s tečajji nadomestiti in zato moramo skrbeti, da jih dobimo, ker brez njih sploh ne smemo misliti na pravi napredek poljedelstva.

Svetla luč poljedelskega znanstva še ni prodrla torej do širših krogov naših poljedelcev, in zato vlada med njimi tudi glede uporabe umetnih gnojil še jako velika nejasnost. Dična kmetijska družba kranjska se sicer mnogo trudi in prizadeva, da bi razpršila gosto meglo, ki v tem oziru obdaja obzorje našega kmetovalca, toda vsled prej navedenih vzrokov se ji to trudapolno in težavno delo še ni posrečilo. Vendar pa so uspehi, ki jih je dosegla družba tako veliki in lepi, da se jih mora veseliti vsak resničen prijatelj našega poljedelstva. Po prizadevanju kmetijske družbe uvideva namreč tudi preprosti kmetovalec blagodejni vpliv umetnih gnojil, in vsled tega se uporabljajo umetna gnojila na Kranjskem v tako velikih množinah, kakor v nobeni so-

sednji kronovini, in to je družbena zaaluga, ki se ne more preceniti.

Vojna na Daljnem Vstoku. Z mandžurskega bojišča.

Kakor se poroča iz Tokija, traja bombardma ob reki Ša še vedno. V sredo in četrtek so se opetovano spopadle sovražne predstraže. 23. t. m. ob 1. uri zjutraj so Rusi z baterijo težkih topov, ki je bila postavljena zapadno od Litajetuna, obstreljevali okolico pri Lakatu.

General Kuropatkin pa poroča: 21. t. m. so se večji oddelki odpravili na rekonosiranje na levem krilu in dognali, da se sovražnik nahaja tudi na jugu in jugovzhodu od Tsingheenga. Na tem pohodu je bilo na naši strani ranjenih sedem mož in eden častnik.

V sredo 22. t. m. so se vrili luti boji; naše izgube še niso znane, vendar pa ne morejo biti velike. 22. t. m. se je dognalo, da se nahaja večji japonski konjeniški voj zapadno od železniške proge. Kakor se čuje, je odplulo proti Vladivostoku 20 japonskih torpedov in ena velika vojna ladja.

General Saharov je poslal 23. t. m. generalnemu štabu tole poročilo: Danes zjutraj je stopil sovražnik z znatnimi bojnimi silami v ofenzivo proti naši armadi pri Tsenuhengu. Naši lovci so se umaknili na svoje utrjene pozicije. Popoldne so prodrli sovražne kolone z juga in obšle levo krilo naših pozicij. Ob mraku so Japonci napadli Berezovskij grič, a so bili odbiti. Oddelek, ki smo ga 18. t. m. odposlali, da uniči železniško progo, se je vrnil. Ta voj je 21. t. m. razdeljal in razstrelil v zrak neki most, 5 vrst južno od Hajčenga.

Petrogradska brzojavna agentura pa javlja iz Huanšanga: Ruski voj, ki je rekonosiral v okolici Inčena, je prisilil Japonce, da so spravili v boj 19 bataljonov in 12 topov.

Japonci nadaljujejo ofenzivo. Naše sprednje straže se umičejo na svoje utrjene pozicije. 22. t. m. je bilo na naši strani ranjenih 62 mož in 2 častnika.

Japonci se nameravajo umakniti?

»Kölnische Zeitung« poroča iz Petrograda: Listu »Rus« se javlja iz Mukdena: Sodi se, da nameravajo Japonci prodirati proti našemu levemu krilu in utrditi svoje pozicije v centru. Došle so nam vesti, ki zatrjujejo, da se Japonci umikajo iz severne Koreje. Proviant se spravlja za hrbet armade, težke topove pa so že odpeljali na jug. Za zelo verjetno se smatra, da se bodo Japonci začetkom spomladi umaknili z reke Ša na jug.

Ujeti ruski oficirji pišejo, da so se na Japonskem pojavili nemiri in stranka, ki trdovratno zahteva, da se

naj sklene mir, pridobiva vedno več moči in veljave. Tudi v Koreji so neprestani nemiri. Vest, da bi se bil pojavil general Nogi s svojo armado pri Ganšulinu, je popolnoma neutemeljena.

„Novoje Vremja“ in vprašanje miru.

Z ozirom na poročilo Reuterjevega urada o mirovnih pogajanjih, piše »Novoje Vremja«: »Dasi nam ni znano besedilo brzojavke petrogradskega Reuterjevega poročevalca in nam torej ni dana prilika, v bistvu presoditi dotično poročilo, vendar že a priori lahko rečemo, da so vse vesti o kakih mirovnih pogajanjih popolnoma neutemeljene. Da bi Rusija ponudila mir, o tem ni govora. Celo Hajaši je rekel, da mu ni znan nobeden nov mirovni faktor. Sicer je Hajaši opozoril na notranji položaj v Rusiji. Toda notranji položaj pač lahko povzroči notranje reforme, z vprašanjem o vojni ali o miru pa nima ničesar opraviti. Kakršne koli bodo posledice sedanjega položaja, to je gotovo, da se o miru ne more govoriti, dokler ni zmagala Rusija. Mir pa bo morala ponuditi Japonska. Rusi so sicer v raznih vprašanjih različnih mnenj, v tem pa se strinjajo vsi, da bi bil mir v tem času sramoten in da bi notranjih odnosov ne zboljšal, marveč poslabšal. Francija je še po bitki pri Sedan nadaljevala vojno, dasi je izgubila vso svojo armado. Ruska armada pa je močnejša kakor preje in tudi rusko brodogradništvo je že skoro na cilju. Zmaga na morju ali na suhem bo spremenila ves položaj. Celo Japonci uvidevajo, da Rusi sedaj ne morejo govoriti o miru. Slepa za to je samo peščica ruske inteligence, za katero pa ne stoji Rusija, marveč posamezni inozemski časniki.«

Stesljevo slovo od svojih tovarišev.

Na krovu parnika »Sv. Nikolaj« je priredil general Steselj svojim tovarišem v slovo banket. Pri tej priliki je Steselj napil svojim tovarišem takole: »Gospodje! Z mnogimi izmed vas sem preživel šest let v Port Arturu in sem vas spoznal kot poštene in zveste sodelovalce. V teku enajstih mesecev, odkar traja vojna, pa smo se še bolj približali drug drugemu. Spoznal sem v vas prave junake. Vsakdo izmed vas je služil na čast in slavo carja in domovine. Na zdravje! Zastonj so navdušeni ušiki, ki kar niso hoteli ponehati, ko se je tudi gospa Vera Stesljeva v iskrenih besedah poslovila od častnikov. »Danes preživimo zadnji dan skupaj,« je rekla; »v Port Arturu sem bila vedno med vami, trpela sem z vami in se naučila v vas spoštovati prave junake. Smatrala sem vas za drage sorodnike. Ob slovesu vas prosim, da se vedno spominjate, kadar in kjerkoli nas zopet združi usoda, da

vam je vedno odprta naša hiša, kjer boste vsled našli ljubezen in iskrenost kot pravi prijatelji. Bog vam naj podeli vse dobro!« Častniki so ji ginenji odgovorili: »Hvala, iskrena hvala naši golobici, naši mami Veri Aleksejevni.«

Ruski ujetniki na Japonskem.

Iz Tokija se javlja: Število v japonskem ujetništvu se nahajajočih Rusov znaša v celem 44 400 mož; med temi je 1616 častnikov.

Rusko brodogradništvo na potu.

Kakor se poroča iz Adena ob arabski obali, se je pojavilo pri Magdoku pet vojnih ladij, ki spadajo k ruskemu brodogradništvu in so plule proti jugu, da se združijo z eskadro admiral Roždestvenskega.

Iz Sueca pa se javlja: Ruska torpedovka »Regni« je priplula iz Rdečega morja semkaj in se usidrala v pristanišču. Spremlja transportni parnik »Malaja«, ki ima na krovu ruske invalide.

Po poročilih iz Port Saida je ruska torpedovka »Retivik« pri severnem vходу v sueški kanal obtičala na skali.

Prodaja nemških ladij.

Parobrodna družba v Hamburgu je prodala Rusiji deset parnikov, in sicer »Valezij«, »Fenicij«, »Asirij«, »Belgravij«, »Kanadij«, »Kastilij«, »Granad«, »Hercinij«, »Numidij« in »Palacij«.

Gripenberg in Kuropatkin.

Z ozirom na konflikt med Kuropatkinom in Gripenbergom piše petrogradski list »Slovo«: Ko so se začela južnoafričanske vojne dogodili slučajji, da so Buri kritikovali odredbe svojih voditeljev, smo se smejali in smatrali za nemogoče, da bi se tudi pri nas moglo zgoditi kaj sličnega. A vendar je nepričakovano odpotovanje generala Gripenberga z bojišča čisto analogen pojav. Vsak vojak, od prostaka do generala, mora izvrševati ukaze svojih predstojnikov. Ako da poveljnik stotnije povelje »na desno« in ako prostak Ivanov prosi, da se mu dovoli vrniti domov, ker bi se moralo iti na levo, ako bi se hotelo zmagati — se sme prostak Ivanov celo ustreliti, ako vztraja v svoji upornosti.

Ako bi bil vsak podložnik ogorčen, da vrhovni poveljnik ni njegovega mnenja, in bi se hotel vrniti domov, kako bi bila pod temi okolnostmi mogoča vojna?

Kot vojak bi general Gripenberg ne smel zapustiti bojišča. Čim večje sposobnosti ima, tembolj je vezan, jih izrabiti v vojni in ne v Petrogradu. Tudi Kuropatkinu je žal ogromnih žrtev, a on je prevzel odgovornost in nase za pred carjem in Rusijo. Kaj bi pač rekel general Gripenberg, ako bi ga njegovi podložni korni komandanti, divizijski in polkovni poveljniki prosili, da bi jim dovolil oditi z bojišča?

Iz parlamentarnih klubov in odsekov.

Dunaj, 24. februarja. V proračunskem odseku je poročal posl. vitez Vuković o pristaniških in sanitetnih zadevah. Želel je, da bi se ribji lov na morju uredil za konitim potom. Nadalje je kritikoval, da so se za razširjavo tržaškega pristanišča izdale tako velike svote, dočim se na dalmatinske luke prav nič ne ozira. K isti točki sta govorila še posl. dr. Kramar in baron Schwegel. Odgovarjal je zelo obširno trgovinski minister baron Call. Rekel je, da se zaradi stroškov za tržaško pristanišče ni moglo obenem misliti tudi na druga pristanišča. Sicer pa se bo na pomolu v Opatiji razširjalo, za kar se proračuni 20 000 K. — Narodno-gospodarski odsek je razpravljal o izselniškem zakonu. Sklenilo se je, da se po možnosti še pred Veliko nočjo priredi ekspertiza za izseljevanje. — Načelnik italijanskega kluba baron Malfatti je imel danes dopoldne daljše konference z ministrskim predsednikom baronom Gautschem in z naučnim ministrom vit Hartlom o vseh tirolskih Italijanih zadevajajočih gospodarskih, kulturnih in političnih vprašanjih.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 24. februarja. Grof Andrássy je bil le pol ure pri cesarju. Kolikor je grof izdal o avdijenci, se cesar še ni odločil ter Andrássyjevi nasveti ni naravnost odklonil, pa tudi ne odobril. Nastopil bo baje za dle časa odmor.

Budapešta, 24. februarja. V dobro poučenih političnih krogih se razširja vest, da je Andrássyjevo misljo smatrali za končano.

Budapešta, 24. februarja. V uradniških krogih so razburjeni, ker namerava vladajoča levica vtakniti v najbolj službe v ministrstvih razne opozicijske poslance in velike župane, strogo vladne uradnike pa potisniti v manj važne oddelke ali pa jih poslati v pokoj.

Budapešta, 24. februarja. Kossuth je priobčil v »Magyar Ország« članek, v katerem poziva svojo stranko k zmernosti, češ, da ni le njih pravica, temuč tudi dolžnost, prevzeti vlado, ker so prišli do večine. Stranka pa ima tudi kot večina dolžnost zmernosti. Ako tudi ni mogoče takoj izpolniti vseh zahtev, vendar lahko opozicija z vladne mize pospešuje uresničenje teh zahtev. Obenem pa apeluje Kossuth tudi na krono, naj se upravičenim zahtevam opozicije ne zoperstavlja.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 23. februarja. Nepristano se še odpošila orožje in strelivo preko Soluna v notranje dele Macedonije. Nekateri mislijo, da vse te priprave niso namenjene za vojsko

Dalje v prilogi.

sem bil veseli fant na poljani radostnega zavra, veselih in svetlih oči, ki je zaviral iz polnih prsi, da je odmevalo širom naokoli, takrat bi skočil k tebi, objel bi te in poljuboval tvoja rožna ustna, zakaj se nisva ustavila takrat, dal bi ti vsega, karoli bi si zaželela, dal bi ti vsega, kar premore fant rojen na poljani pod sinjimi gorami, dal bi ti svojega življenja, samo da bi živila skupaj ... in takrat bi se ti sklonila k meni — ali sreče nepopisne sreče ...

Toda, Marica, vse so le prazne sanje, ki jih sanja polmrtev človek, vse je le blazno kopnenje, ki se rodi v človeku, ko ga je zapustil svet, ko se je iz njegovega srca, ki je vedno hotelo življenja, ki ga živi vesel fant na poljani, siloma iztrgalo solčno življenje, ko so ga zapustili ideali, ko so se mu razsuli v sip na peščenih tleh zidani gradovi, vse to so le misli zapuščenega človeka, ki stoji osamel v svetu, ki je žalosten in potr, ki gleda, kako se drugi veselo okoli njega, on pa gleda naokoli in hoče stopiti v veseli svet, a ne more; kakor mlad starec gre nekdanji veseli fant pokašljuje svojo pot. Ah, Marica, ne vem kaj bi dal, da se mi vrnejo nekdanji dnevi, nekdanje

moči, da se vrne solnce samo zato, da bi se mogel približati tebi, polni življenja, ti ne veš, kako bi se ljubil, pokleknil bi pred tako in ti klical kakor svoji Madoni:

— Glej v prahu nesvesten kleči pred teboj in ljubi in moli te suženj tvoj!

Venus. Venus!

Prazne sanje in neizvedljiva kopnenja so se porodila v meni, kakor v človeku, ki umira in zraven čuti, da bi mogel, kakor je živel nekdanj, da bi mogel živeti srečno in veselo, ki sanja o življenju, poleg njega pa stoji smrt, ki se mu bliža počasi, da ga objame s svojimi rokami, da mu pritisne na čelo mrzli poljub ... da ga porosi ledeni znoj; človek sem, ki želi po neznanih daljinah, kjer trepečejo zlati sončni žarki, kjer dehte opojne rože, kjer brumi in polje pestro življenje, toda ne pomisli in se ne zave, da ga pelje pot preko grobov, da še par globokih vzdihov, par krčevitih stresljajev in vse bo večni nerazumljivi nič.

Ah nirvana, kako lepa in obenem strašna in grozna si, tebi žrtvujemo svojemlade moči, veselje in žalost, radost, in jok in zakaj?

— Ah nirvana, kako si lepa, kaj nam obetaš za plačilo za naše boje? —

Večni nič!

— Ah nirvana, kako si grozna in strašna, kaj nam obetaš v nadomestilo veselja? —

Večni nič!

Hahaha! Haha! Haha!

Ali ti morje, večno lepo, morje neskončno, življenja polno; ob tebi sanja človek brez življenja, ob tebi sedi na skalah človek, ki je nekdanj vriškal po solčnih poljanah, a zdaj hrepeni po tem, kar je šlo nekdanj mimo njega.

V velikih korakih je šlo mimo mene življenje in jaz sem gledal vanje toliko časa, da je šlo mimo mene, tedaj pa sem planil za njim v divji vrtnec, hipno in brezmiselno sem se prepustil divjim valovom, da so me nosili naokoli, plaval sem na njih brez moči in volje, plaval sem na njih in ko sem se začel potapljati, ko sem se napil slasti, vrgli so me na skalni breg, daleč od ljudi.

Tako sem prišel iz solčnih planjav na skalnate bregove, dolga in grozna je bila ta pot, a še groznejši so sedaj spomini; grozno je, ko gleda človek pred sabo vse uničeno in strto, ko vidi okoli sebe le skalnate bregove in divje raztrgane čeri.

Ah, Marica, dekle najlepše in naj-

krasneje, ozrla si se vame, zamahnila še enkrat s svojo roko in izginila, jaz pa sem gledal in strmel za tabo, kakor strmi tja po morju dekle, ko se njen ljubček bori v majem čolnu z razburkanimi valovi.

Šla si naprej vesela, le bodi vesela, veseli se svoje lepote, veseli se svojega življenja, saj gorje človeku, ki ne more več hrepeneti; ti ne veš, kako hudo je človeku, živeti brez vsakih idealov, brez tihih in hrepenečih želja, ti ne veš, kako pusto in prazno je živeti s praznim srcem sredi brezplodnih dni, ko nimaš ničesar kamor bi se upal in veroval, ko nimaš več moči, da bi se oklenil življenja, ko ne moreš s trdnim korakom in neustrašenim korakom stopiti v svet in hiteti naprej neobzirno, neglede ne na levo ne na desno, ko se ne oziraš podse, kadar teptaš druge, ki so ti hoteli zastaviti pot. Vse poteptaš in greš neustrašeno naprej, toda kako grozno je človeku, ko ga zaženo iz življenja s silo, ko bi rad živel, ko mu pretgajo vse vezi, ki ga vežejo s svetom, da pade, da drve drugi preko njega in se veselo njegove propasti!

Marica, odprl sem pred tabo umazano knjigo, prelistal sem ti list za listom, ti si brala in na vsaki strani se

te je polasčal strah in trepet, ustrašila si se temnih besed, praznih slik in črne tekste, onega teksta, ki sem ga hotel nekdanj napisati velikega in svetlega, ko sem pa zaprl knjigo, pogledal sem te, ti si pa vztrepetala in se zdrnila, strah te je bilo tega, kar si videla.

Pokazal sem ti umazano knjigo, ni še stara, a vsa je ogoljena in robovi so vsi zaviti kakor starim rokopisom v samostanskih arhivih, listi se ne drže več skupaj, in kar je bilo nekdanj lepega, je, ali siloma iztrgano ali pa pomazano.

Pokazal sem ti umazano knjigo svojega življenja, videla si življenje polno bojev in prevar, ki se končuje z grozo in uničenjem, videla pa si tudi življenje veselega fanta na poljani, ki bi ti nekdanj mogel dati vsega, samo da sta se ustavila takral, ko sta se srečala prvokrat ... ali danes sta se sešla prepozno, sešla sta se in se zopet razšla.

Izginila si in jaz sem gledal za tabo, kakor gleda mornar raz potapljačo ladjo na čoln, ko ga je spustil raz krov, a odnesli so ga valovi, podili nekaj časa po razpenjenem vodovju in ga slednjič razbili ob štrlečih pečinah.

Listala si v knjigi mojega življenja, ustrašila si se in odšla naprej po solčni poljani, ki sije nanjo solnce tako

Bolgarijo, temuž z Avstro-Ogrsko. Nadomestna rezerva se sklicuje skoraj v vseh letnikih pod orožje. Prihod avstro-ogrškega brodoma v Solun se razlaga tako, da je Avstrija hotela posvariti to demonštracijo, naj opusti Turčija oboroževanje. Toliko pa je gotovo, da vsaj sedaj sultan noče prav ničesar slišati o finančni kontroli v Macedoniji ter bi rajši videl, da odloči orožje.

Sofija, 24. februarja. Iz Macedonije in Stare Srbije že zopet prihajajo čimdalje bolj razburilne vesti. Z bližajočo se pomladjo tudi narašča znova vstaško gibanje in krvavi boji so na dnevnem radu. V Košanah je bil umorjen višji srbski pop Cvetočević, pa tudi več drugih uglednih Srbov je tajni revolucijski odbor obsodil na smrt.

Solun, 23. februarja. V vilajetu snuje neki dr. Šumalov bolgarske in srbske čete, ki skušajo pridobiti prebivalce za to, naj bi Macedonijo okupirala Avstrija. Temu gibanju pa se Srbi nočejo pridružiti, temuž le Bolgari in katoliški Arnavti.

Dogodki na Ruskem.

Krakov, 24. februarja. V Varšavi je tajna zarota umorila pet častnikov, ki so se vedli posebno surovo proti štrajkujočim delavcem.

Petrograd, 24. februarja. Komisija za olajšanje tiska je začela včeraj s svojim delom ter se takoj izrekla v principu za odpravo cenzure. Zastopnik ministra notranjih zadev je izjavil, da je tudi minister za odpravo cenzure, vendar želi, da bi se prehod izvršil od stopnje do stopnje. Glede knjig se je komisija izrekla, da se naj cenzura odpravi pri vseh večjih izvirnih delih in prevodih, le pri knjigah, namenjenih mladini in preprostemu ljudstvu, se naj cenzura obdrži.

Moskva, 24. februarja. Pretečeno noč so aretovali pisatelje Andrejeva, Cizikova in Spitolca ter še 14 drugih oseb, ki so bile zbrane v stanovanju Andrejeva.

Petrograd, 24. februarja. Na Kavkazu, posebno v mestih Baku in Batum ter v Tiflisu se ponavljajo nemiri. Oblasti zahtevajo vedno nove vojaške asistencije, a vlada ne more ustreči, ker nima toliko vojaštva na razpolago. V Žitomiru so bili veliki delavski izgrezi. Vsa javna poslopja je moralo zasesti vojaštvo.

Varšava, 24. februarja. Ker so strojniki v vseh tovarnah ustavili delo, morale so tudi tiste tovarne, ki so že bile začele delati, zopet ustaviti delo. V Lodzu so začeli delati v šestih tovarnah, ne da bi se bile delavcem povišale plače.

Varšava, 24. februarja. Tudi uslužbenci železnice proti Brestu so stopili v štrajk. Nadalje groze s štrajkom mestni policaji, vladni brzojavni uradniki, davčni in carinski uradniki.

mehko in opojno, tako gorko, da se je prebudila, da so zadržali nanji črevci, da so se dvignili nad njo škrijanci v sinji zrak prepevaje svoje lepe speve.

Marica, mogoče je prav, da si odšla, saj kaj bi ljubila polmrtvega človeka, ki bi gledal tvoje žive oči s svojimi polodprtimi in udrtimi; ustrašila si se mojih upalnih lic, mojih razmršenih las, strah te je bilo mene... šla si naprej po solnčni poljani.

Jaz pa sem gledal za tabo in zrem še danes in ko te zopet vidim, zdi se mi, da gledam mladost izgubljeno srečo, svojo zaigrano mladost...

Lahka in z rožami posuta naj bo tvoja pot in večno solnce naj sije nad njo... hiti naprej in se sklanjaj nad rožnatimi cvetovi in jih poljubuj.

Poljubuj cvetove, jaz pa bom sanjal, kako si šla mimo mene, kako si se ozrla vame in sanjal bom dolge, dolge sanje o tebi, Marica dekle najkrajše, hrepeneče, polno življenja in ljubezni!

Pred mano leži malo srebrno srcece na rdečem svilnem traku...

Tako mrtvo in mirno leži pred mano, jaz pa gledam nepremično vanj, in sanjam dolge, lepe sanje o lepi mladi Marici!

Ah! Prazne sanje, blazna koprnjenja

Dopisi.

Iz Medvode. Gospod župan občine Medvode, po domače Smovčev oča, kaj ne, da smo bili pridni, da smo vase tako dolgo v miru pustili? Mislili smo, da ste se kaj poboljšali v 3 tedenskem zaporu, pa vidimo, da je pri vas zama; kar se je Francek naučil, tudi stari France ne pozabi. — Gospod župan! Kaj pa je z občinsko volitvijo? 12. sušca t. l. je vašega županstva konec, pa še nikjer nimate volilnih listov; slišali smo, da hočete celo stvar zavleči tja do maja meseca, da bi dotični popčeti, ki so šle v občino prišli prišli tudi do volilne pravice; a verjemite nam, da tega mi ne bomo čakali; to pač dobro vemo, da se bode težko ločili od svojega ogretega stolčka, ali kakor se kaže, treba ga bo vendarle zapustiti. Veliko se trudite, da bi si ga še priborili, ali vendar upamo, da vam je ekrat za vedno odklenalo. Čuli smo, da ste pretečeni teden vsak dan kolovratili po hribih in dolinah ter agitirali zase, da bi vas ljudstvo še tri leta pustilo občini gospodariti; ali slabo ste naleteli. Očka Smove! Ljudstvo je prišlo do razuma in danes pravijo: zadosti je! Proč z njim, proč s Smovcem, proč s Smolo, saj imamo zadosti boljših mož, ki znajo vsaj svoje ime podpisati, vi pa še ne znate brez g. Josipa Jarca občinskih sej voditi. Dne 13. t. m. ste sklicali občinsko sejo, odborniki so se polneštevilno udeležili seje. Vi ste se pa izgovarjali, da brez g. Jarca ni mogoče seje voditi; seveda kako neki, ker ne znate proračuna skupaj spraviti! To je župan! Celotni odborniki, ki so sami kimeci in katere imate popolnoma na svoji strani, še ti grozovito zabavljajo čez vas; kaj pa tudi ne bi, ker jih tako za nos vodite. Torej čujte: ves občinski odbor nima niti enega toliko sposobnega moža z županom vred, da bi zmogli eno navadno občinsko sejo skleniti; to je občina Medvode, v kateri se torej brez virilistov sploh ne more v občini ničesar sklepati. Preški g. župnik Janez Brencelj prav pridno agira za volitve; pravijo, da ima nove odbornike že vse na papirju, a zbral si je menda same šnopsarje, ki jih ima on najraje. Na leci razbija in se hudeje nad šnopsarje, sam ga jim pa kupuje, posebno tovarniškim delavcem. No, sedaj ko so se duhovske plače zvišale, sedaj bo lahko Janez kupoval delavcem tudi ob petkih špeh, kar se mu je že pripetilo. Gosp. Janez, zato so vas začele Marijine hčere zapuščati, ker povsodi tam svoj nos vtika, kjer bi treba ne bilo. Pretečeno nedeljo se prišla dekleta iz „Marijinega društva“, pa precej jih je bilo, pa ne pomaranč, deklet, v neko gostilno na ples. Tam so se prav pridno vrtele tja v pozno noč ter dostavljale, ne da bi jih kdo vprašal: Zato smo prišle na ples, da bi nas tujinošter iz Marijine družbe izbrisal, tega človeka smo že do grla sitel! Poglejte, pogledajte, g. Janez, še celo Marijini otroci vas ne marajo več, še te device so vas že do grla site, kaj pa še mi drugi. Vediteljica, ali kakor pravijo, prednica Marijine družbe v Preski je menda v blagoslovljenem stanu. G. Brencelj je napravil pretečeno nedeljo celo pridigo o tem, tako da so se mu vsi po cerkvi smejali. Neko dekle se je tako smejala, da ji je smeh na glas ušel. Brencelj jo je pa seveda slišal ter jo takele lepo počastil: „No, no, kaj pa ti, kaj se pa ti krehotaš, kahl!“ Go spod župnik, taki izrazi pa menda res ne spadajo v cerkev! Potem se je spravi nad liberalce ter kričal: „Sedaj naj pa liberalci živijo, liberalci naj živijo, da boste vedli!“ kakor da bi bili liberalci krivi, ako se mu kaka Marijina devica izgubi. To se vidi, g. župnik, kako slabo pazite na svoje podrejene otroke. Pustite rajše občinske volitve, pa držite se svojega poklica, drugače bodele nekega dne sami stali pod zastavo Marijine družbe. Še nekaj! V prejšnjem farovžu se grozovito zabavlja čez ljubljanskega škofa Jegliča, da je jej; namreč farovžka Mina, župnikova sestra, tako rentaci, kako je ta škof umazan in skop. „Nič nam ne da, še jedne bivke sovate nam ne da, pa njegova sestra frajla Mari je ravne taka; toliko imajo v Goricanah v gradu sovate, pa nam nič ne dajo, tudi ene bivke nam ne dajo, pa naš gospod so za ferbolarja pri njem v gradu, pa vse mu zastoj narede, pa mu prav nič ne dajo, pa še skupaj smo doma, pa prav nič ne izda, prav nič nam ne dajo, tudi jedne bivke sovate nam ne dajo.“

Resnica o propadli črnovrški mlekarji.

Pod zgornjajšim naslovom priobčil je bil »Slovenski Narod« tri sčote zapored tri stvarno pisane članke o propadli črnovrški mlekarji, ki so vzbudili v mnogih krajih in krogih veliko zanimanja, saj so bile z njimi temeljito zavrnjene lažnjive trditve ljubljanskih katoliških listov »Slovenec« in »Domoljub«, ki sta si drznila naglašati, da je bila črnovrška mle-

karna nekako liberalno strankarsko podjetje.

Neresničnih notic pa še noče biti konec; zadnji »Domoljub«, ki je mimogrede omenjal, od samega gospoda škofa priporočeni list, prinaša med idrijskimi novicami sopes na krožnik po nesreči izgubljen tisočake, in tudi dolgotrni notranjski »Hudmar« se čuti poklicanega, hujskati ljudstvo proti naprednjakom — z lažjo.

Takim elementom, ki jim čista resnica ni božja hčerka, je sploh ne umnost kaj dokazovati, zato tudi jas ne bom izgubljal mnogo besed. Le nekaj še rečem. Vsakdo, bodisi žegnan ali nepožegnan, ki govori ali piše, da je bila črnovrška mlekarja nekako liberalno strankarsko podjetje, je javni lažnik in zavajalec. — Ali ste slišali gospodje, kaj sem vam odtal. — Če ste pošteni ljudje, ki pišete v »Domoljub«, potem me morate postaviti pred sodišče. — Ako pa tega ne bodele storili ter bodele še nadalje le za hrbtom imenitete deležnega odgovornega urednika napadali mene in zadržali, kateri sem slučajno našeloval, vedeli bodo vsi pošteni črnovršani in ves svet, kako nizkoten list je »Domoljub«, ki hoče veljati za nekako glasilo našega kmeta, ki pa je v resnici edennajobreklijših slovenskih ultramontanskih lističev, ki si pridobiva številne naročnike ponajveč z veriskim terorizmom in židovsko reklamo.

Ivan Lampe.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. februarja.

— »Slovenec« in ljubljanski škof. V četrtek smo izvedeli nekaj znamenitega, nekaj popolnoma novega, nekaj takega, da smo kar strmeli. »Slovenec« je z vsa resnobo povedal, da je v političnih stvareh popolnoma neodvisen od škofa. Saperment, to je pa moška beseda. Žal, da ni resnična. Ko bi bil »Slovenec« od škofa neodvisen list, potem bi bilo to dokaz, da je med duhovščino na Kranjskem nastal verski razkol. Po cerkvenih postavah morajo biti duhovniki v vseh stvareh, v cerkvenih in v posvetnih in tudi v političnih brez-pogojno pokorni. Naj škof danes ukaže, kar hoče, duhovniki ga morajo ubogati in še godrnjati ne smejo, da, še v mislih ne smejo ugovarjati, ker že to je greh. Še pes časih ne uboga rad, duhovnik pa mora z veseljem ubogati v vsaki stvari. Tudi kot časnikar se mora duhovnik ravnati po škofovih ukazih in navodilih. In zato je čisto gotovo, da pišejo okrog »Slovenca« zbrani duhovniki le to kar hoče škof, in tako, kakor hoče škof. Ko bi ne delali tako, bi bili nevredni, puntarski duhovniki in škof bi jih kaznoval ali pa, če bi se ne pustili kaznovati, jih spodil iz službe. Morda je pa škof sam privolil v to, da je »Slovenec« od njega neodvisen list in da duhovniki lahko pišejo, kar hočejo? To je izključeno. Škof tega ni dovolil, ker tega po cerkvenih postavah ne sme dovoliti. Cerkevne postave ukažejo škofu, da mora strogo nadzorovati vse časopise. Duhovnik ne sme brez dovoljenja svojega škofa nobenega spisa objaviti. Kot duhovnik se mora podvreči cerkveni cenzuri, in škof mora izvrševati to cenzuro. Pri knjigah se izvršuje cerkvena cenzura seveda natančneje, kakor pri časopisih, ali tudi za časopise obstoji cenzura. Svočas je to dr. Žitnik sam bridko občutil. Ker ni pisal in urejal »Slovenca« točno tako, kakor je škof hotel, je bil odstavljen od uredništva in ga je škof kaznoval s tem, da ga je poslal za kaplana na kmete. Le z veliko težavo je Žitnik izprosil, da je smel iti v Rim študirat, namesto na kmete duše past. Kdo naj torej verjame, da so »Slovenčev« duhovniki svojemu škofu nepokorni, ali da je škof tako malomaren, da ne izpolnjuje svojih dolžnosti? Ko bi bili duhovniki nepokorni, bi imeli razkol; ko bi škof ne izpolnjeval svojih dolžnosti, bi ga papež hitro odstaval. Za pomirjenje

brumnih duš bodi povedano, da je škof vester cenzor. Škof ne nadzoruje samo časopisa, ki ga pišejo duhovniki, nego celo neklerikalne liste, ki se sanj in za njegovo voljo toliko brigajo, kakor za lanski sneg. In »Slovenčev« duhovniki tudi niso nepokorni svojemu škofu. O neodvisnosti »Slovenca« od škofa govore le zato, da bi ljudstvo varali. Radi bi veljali za neodvisne, četudi niso, ker se zavedajo, da je »Slovenec« tak list, da je škofa lahko do podplatoz sram, da ga pišejo duhovniki škof bi rad pred javnostjo odvalil od sebe odgovornost za početje »Slovenca«, ker se lista sramuje, pušča pa, da uganjajo od njega odvisni duhovniki tako »žurnalistike«, ker mu to kaže iz strankarskih ozirov. To je vzrok, da bi »Slovenec« rad javnost prevaril, trdeč, da je od škofa neodvisen, ali tisti kalini, ki bi to verjeli, so že davno izumrli.

— Resnica je hčerka božja, a vendar jo katoliški duhovniki, ki se imenujejo božje namestnike, neusmiljeno preganjajo. Za to imamo sedaj nov zgled. »Slovenec« je v zadnjih dneh večkrat trdil, da je priobčil »Slovenski Narod« notico, naj vlada nikar ne uvrsti Kranjske med tiste dežele, ki naj valed pomanjkanja krme postanejo deležne državne pomoči. Take notice v »Slovenskem Narodu« sploh ni nikdar bilo. Nikdar! Ne letos, ne lani. Priobčilo smo pač notico, v kateri smo se nekoliko ponorčevali iz Žitnikovega nad vse plitvega govorčka v državnem zboru, notice, naj vlada ne da podpore, pa nikdar ni bilo v »Slovenskem Narodu«. Katoliški duhovniki so malo onečastili hčerko božjo, resnico. Zlagali so se vedoma in namenoma. Radi bi namreč prevarili javno mnenje, češ, na vseh straneh se nam je delalo ovir, mi smo pa le dosegli »podporo«. Resnica pa je, da klerikalci sploh niso ničesar dosegli. Kar je vlada dovolila, to itak ni vredno pečenega groša in zna koristiti kvečjemu kakemu špekulantu in ne kmetu. A še to, kar je vlada dovolila, je bilo dovoljeno, ne da bi bili klerikalci kaj vplivali, in sklenjeno, še predno je dr. Žitnik zjcljal svoj govorček.

— K zvišanju duhovniških plač. Izmed kmetov se nam piše: Pisali ste onokrat, da pride v državnem zboru na razgovor povišanje plač katoliških duhovnikov in poudarjali, da se to ne sme dovoliti, ker imajo duhovniki tako dosti dohodkov, kar kaže že to, da vsak več ali manj premoženja zapusti, ko umrje. Naj tudi izmed kmetov sliši občinstvo glas! Da na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem duhovniki v obče dobro izhajajo, posebno župniki, je res. Siromaki pa so tupatam vendar-le tudi pri nas kaplani na ubožnih farah in pri grabežljivih župnikih; na Krasu, v Istri in Dalmaciji pa na večini far tudi župnik nima ničesar odveč, ker ljudje ne plačnejšo maš in tudi mašnih ustanov mašnih ni. To bo tudi veljalo za Poljsko. Mislimo torej na kmetih, da se naj zboljšanje plač duhovnikom kratko malo ne zavrže, ampak naj se o priliki posvetovanja o dotičnih predlogih stvar z ozirom na krajevne in druge razmere pretehta. Naj se da, kjer je potreba, duhovniku toliko, da bo lahko živel dostojno, brez beračenja in brez odiranja ljudi. Ako jim take država zagotovi življenje, naj pa država obenem prepove in zabrani izmolzevanje ubogega čenunnega ljudstva s plačevanjem maš in drugih cerkvenih opravil. Duhovnik bodi dolžan storiti gotove predpisane bogoslužne posle v cerkvi in na pokopališču, to pa za vse vernike enakomerno, za bogateje tako kakor za berače! Berač, ki si ne more plačati maše, križevega pota in peregiba, — po cerkvenih naukih samih ne pride zato v pekel, ker je ubog. Odpraviti pa bi bilo treba slovesnosti po cerkvah, ki si jih ljudje posebej plačujejo, kakor da bi si zamogli kupiti odpuščanje svojih grehov. Božja služba naj bo za vse

enaka, kakor smo vsi njegove stvarice. Katoliška cerkev sama uči, da je plačilo za mašo ali križev pot darilo dano dotičnemu duhovniku in zato je odličen slovenski doktor bogoslovja (dr. Gregorec) javno pisal, da, kdor plačuje in ustanavlja sv. maše, je dobrotnik župnikov, torej ne dobrotnik svoje duše, katero Bog že itak sam v brezkončni svoji pravičnosti sodi kakor si je zaslužila. Župnik sprejme tedaj s plačilom maš darila v svojem uradu, greši torej zoper postave, ki velja o za druge javne uslužbenice, katere kaznujejo z ječo in z odpravo iz službe, ako kaj takega storijo. Ko se bode razpravljalo v državnem zboru o zvišanju duhovniških plač, naj se zato prepove jemati plačilo za maše in druga cerkvena opravila v prid posameznikom in naj se pregleda in preuredi tudi § 159. postave o zapuščinskih obravnava v tem smislu, da naj bodo sporočila za tekoče maše, mašne ustanove, križeve pote itd. itd. neveljavna in da se dotični sporočniki zneski pustijo dedičem, ako zahtevajo, ako pa ne, naj pripadajo taka volila ubožnici. To še zato, ker v starih bogatejših farah imajo toliko ustanovljenih maš, da župnik še teh opraviti ne more, vendar pa jemlje naprej še denar za maše, ki se tam, kjer bi se imele opraviti, brati ne morejo, mnogokrat se pa sploh in nikjer ne berejo in verno nevedno ljudstvo je naravnost ogoljufano. V mnogih farah so se stare, slabo plačane mašne ustanove združile v eno večjo bolje plačano. Ako je tako bilo dovoljeno, odpraviti posamezne male mašne ustanove, odpraviti se smejo vse in za nje namenjeni denar, ki ni po krščanskokatoliškem nauku samem ničesar drugega, ko do brota župnikom, porabiti za plačo duhovnikom tam, kjer nimajo dovoljne. Pri nekaterih cerkvah nakopičene denarje bo treba z ostrim očesom presoditi, za kaj so pravzaprav namenjeni, in našlo se bo dosti denarja za primerne plače ubogim duhovnikom. Ako pa se denar za kaj plača, dolžnost ima država kakor vsak poštnjak gledati, da se plačnik ne vara, da bi plačeval nedovoljene reči in dele, katerega plačane ne more storiti! Fiat lux, diligite veritatem!

Nadležno beračenje.

Deželna vlada je neki Katarini Schwab dala dovoljenje, da sme beračiti za nemški katoliški šulverein. Opozarjali smo že občinstvo na to, da imamo svojo Ciril-Metodovo družbo in druge narodne naprave, ki so potrebne podpore. Revni Slovenci ne hodimo med Nemce prosit za podpore, bogati Nemci pa vendar beračijo pri nas. Danes opozarjamo na to Katarino Schwab policojo. Babnica sme obiskovati samo »bekannte Wohltäter«, hodi pa kar od hiše do hiše. Če pri možu v pisarni nič ne opravi, gre k njegovi ženi na dom. Ženska lazi po uradih, dasi mali uradniki in pisarji gotovo ne spadajo med bekante Wohltäter. Nadležna je kot podrepna muha in preša celo ljudi, ki so sami revni. Najboljše bi bilo, če se to žensko »per šub« pošlje, od koder je prišla.

Klerikalna hvaležnost.

Te dni je zapustil Ljubljano bivši poslovodja »Katholische Buchhandlung« Schündele. Moč je bil Prus. Rajni Jerič ga je spravil v Ljubljano. Schündele je bil celih 24 let vodja »Katholische Buchhandlung«. Ni se mu zdelo vredno, da bi se slovenski naučil in zaradi tega in njegovega pangermanskega mišljenja smo ga večkrat tudi mi prijemali. Ali priznati se mu mora, da se je za klerikalce pošteno mučil in je za klerikalno gospodo prislužil silne tisočake. Schündele je pridobil klerikalcem tudi Nišmanovo knjigovestnico. Sedaj po 24letnem zvestem službovanju so šenklaški duhovniki odpustili Schündeleja brez vzroka, a tudi — brez penzije, za kar jih je Schündel pred odhodom imenoval »Saupfaffen«.

— K polomu cerkniškega konsuma. Torej tudi ta, po govorjenju klerikalnih backov tako trdni konsum je erknil in ne pomaga mu nikako zavijanje slavnostnega boksarja. Naj torej gospodarstvo cerkniškega božjega namestnika Lavrenčiča malo osvetlimo. Ko se je rajni »konzul« usta-

novil, je bila parola: „vse cerkniške trgovce more zloje vzeti“, in res, pošteno se je črna gospoda trudila, da ta svoj lepi cilj doseže. Pa kdor drugemu jamo koplje . . . ! V cerkvi in izven cerkve so trobili, da je greh pri na smrt obsojenih trgovcih kupovati, pri tem so pa v konsumu slabo blago dražje prodajali, kakor trgovci dobro. Ako se je kak ud čez to pritožil, je dobil zagotovilo, da ne bode nikake škode trpel, ker bode potem dobiček, ki se razdeli, toliko večji. Toda leta so tekla, dobička pa le ni bilo, in jasni se je začelo tudi najbolj „udarjenim“ bučam, da žegnanim kramarjem ni prav nič verjeti. Zaman je boksar ljudi priganjal in s njimi popival, v konsum niso več hoteli v toliki meri svojih trdo prisluženih grošev nositi, zato je začel tarnati, da je dosti udov, ki niso zvesti. Akoravno pa je vedel, da konsum nič ne nese in da hranilnica komaj ži votari, je z denarjem, ki so ga zaslepjeni ljudje v hranilnico nosili, sezidal veliko palačo z uprav ogromnimi stroški, da je spravil konsum, hranilnico in mlekarstvo pod eno streho. Pač lahko je zidati s tujim denarjem ako se ve, da se v ugodnem trenutku lahko pobere kopita in se umakne drugam, kamor ne dožejo kletve ubogih žrtev, ki morajo take brezvestne špekulacije plačevati. Žalostnih zgledov smo imeli v zadnjih letih dovolj, pa boksar se ničesar ni ustrašil, pokazal je, da je hrabrega srca in da po zaslužku nosi slavno ime boksar. Najbolj brezvestno se nam pa zdi naslednje. Dasiravno je kaplan Lavrenčič pred dobrim letom moral vedeti, da sta konsum in mlekarstvo blizu poloma, in da hranilnica ne more zdelovati obresti od ogromne svote, ki jo je v svojo palačo utaknila, je pustil napraviti v dvorani te palače oder, ki je stal nad 1000 K. Dva slikarja iz Ljubljane sta bila več tednov v Cerknici, da sta preskrbeli slikanje kulis. Ako si take drage špase „špoga“ denarni zavod, ki ima velik rezervni kapital, je to odpustljivo, toda s tujim denarjem tako gospodariti, je pač višek brezvestnosti. Ko je konsum erkalval in je Gospodarska zveza zahtevala, da se razpusti, je kaplan Lavrenčič trdil, da ni nikake izgube, česar mu seveda ni nikdo verjel. Sedaj pa udom, ki so vplačali po K 3— sploh nič ne vrnejo, onim pa, ki so imeli večje deleže, te 3 krone odtegnejo menda za dobroto, ki so jo s tem uživali, da so smeli blago dražje plačevati kot druge. In pa ako konsum ni imel izgube, zakaj je poslovodja Lavrič pred razpustom pisaril tvrdkam, ki so imele od konsuma kaj tirjati, da naj popuste 20% od svoje tirjatve?? Govori kaplane Lavrenčič, mi imamo priče. Eden vzrokov pa, da ni mogel izhajati vzlic hudi agitaciji in visokim prodajnim cenam, je bil ta, da so glavni činitelji prav po katoliško žrli in se nalivali, v katerem zadnjem prijetnem delu jim je bil lahko za vzor boksar. — Sedaj pa, ko se je konsumska igra tako klavrnno završila, ostaja gosp. kaplanu Lavrenčiču vsaj ta tolažba, da je čas te igre dobro porabit in se nalival, kolikor je mogel. Ako kaplanska služba toliko donaša, da se lahko dan na dan tako popiva kakor boksar, je pač največja nesramnost, da si upajo taki ljudje prosjačiti za zvišanje plač.

— **Škandal na pokopališču.** Iz Kamne gorice se nam poroča: Tukaj je umrl posestnik And. Potočnik. Njegov pogreb je bil določen na Svečnico popoldne. Ker je bil pokojnik vobče spoštovan mož, zbralo se je mnogo ljudstva pred hišo rajnika, pa tudi vsi sorodniki iz domačega in zunanjih krajev so prišli, da ga spremljajo k večnemu počitku. Ko je prišel določen čas pogreba, je množica zastoj čakala na župnika, da bi blagoslovil mrtveca in ga spremil do gomile. Tu pride nekdo povedat, da „gospod“ ne more priti. Zato so nesli mrliča brez duhovnikovega spremstva do cerkve, misleč, da ga bo župnik tam blagoslovil. Pred cerkvijo postavijo krsto na določen kraj. Čez nekaj časa pride res župnik Anton Verhaja sicer s svojimi insignijami, a moliti, brati in blagosloviti, tega mu ni bilo mogoče na noben način. Ljudstvo gleda in poslušča nerazložno mrmranje

in predevanje knjige iz roke v roko, potem pa začne šepetati, se smeјati in zabavljati, češ, „danes smo vsi cigani, ne le kovači“. Tako namreč je župnik pred par tedni na prižnici pital svoje farane. Ljudje so zahtevali, naj se nese krsta v cerkev ali pa domov. Nesli so jo nato v cerkev. A tudi tukaj mazi-lence Gospodov ni mogel nobenega predpisanege dejanja izvršiti; mesto da bi molil nad mrličem, poškopil in pokadil, se je guncal sem ter tja, izbuljenih oči gledal v narobe obrnjeno knjigo, sveče ni mogel držati v rokah, iz njega pa so prihajali vinski duho- in napelnjevali njegovo okolico. Kar naenkrat se spusti pijani župnik z vso hitrostjo na pokopališče. Čez cerkveni prag je še prišel srečno, ker ga je nekdo opiral, ko pa naredi par korakov po pokopališču, te-lebne, kakor je dolgi širok, po tleh, da mu je kapa daleč proč odletela. Ni mogel sam vstati vsled preobilo zaužite pijače, ampak dva moža sta ga vzdignila in ga vlekla do jame, kjer bi moral biti mrlič pokopan. Tukaj pri jami se je Kristu-sov namestnik spet guncal, da se ga morali držati, da ni v jamo padel. Ko so položili krsto v jamo, ni mogel niti križa narediti, sploh ničesar izvršiti. Zato je neka tam zraven stoječa žena naredila križ in za rankega molila na glas potrebni očenaš. Ljudje so krsto poškopili z blagoslovljeno vodo in jo zasuli. Župnika sta med tem dva moža pod pazduho držeč vlekla v farovž, kjer sta ga čakala cerkvena ključarja, tudi do vrha sita opojne pijače in ki sta domov grede močno urha klicala na pomoč. — Drugi dan so pravili, da je župnik bolan in da ne more maševati. Radi verjamemo tem besedam, ker biti bi moral železne narave, če bi po takem stanju vstal drugi dan zdrav. Sicer se je župnik že mnogokrat opil, da ni bil več podoben človeku, a kaj takega do zdaj še ni storil. Naša vroča želja je, naj pobere ta človek svoja šila in kopa-pita in odide od nas, kjer poštene ljudi in dobre kristjane, kakor je bil ravno umrl Andr. Potočnik, pokopavamo in hočemo pokopavati tako, kot se spo-dobi ne pa kot neumno žival. Taki so torej naši dahovniki, ki trdijo, da so več kot Mati Božja, da so bežji na-mestniki in poslanci njegovi. Taki so ljudje, katerim bi se ne smelo nič oči-tati, pa naj uganjajo še take svinjarije, to pa zato, ker stoje pod protektoratom ljubljanskega škofa.

— **Ponemčevalne šole na Spodnjem Štajerskem.** Potujoč po Spodnjem Štajerskem, se mora člo-vek čuditi, da se nahaja v teh krajih toliko analfabetov, kakor znabiti nikjer drugod. In kaj je temu krivo? V prvi vrsti nemške šole in potem naši pred-niki, ki so nam zapustili pač vzgojevali-šča, katera pa služijo samo v potuj-čevanje naše mladine. Vsakdo se lahko prepriča, da ljudje, ki so obiskovali slovenske šole, še danes znajo pisati in brati, med tem ko tisti, ki so se učili v nemških ljudskih šolah, danes ne znajo niti svojega imena podpisati in to samo zaradi tega, ker ne rabijo in tudi ne potrebujejo v medsebojnem ob-čevanju tujega jezika, kar je zopet očitiden dokaz, da se jim vsiljuje uče-nje nemščine, katera je potem v njih daljnem življenju popolnoma nepotrebna. Seveda so temu tudi naši duhovniki krivi, ker oznanjujejo božjo besedo v marsikaterem kraju v nemškem jeziku, ter ne pomislijo, da s tem gladijo pot našim nasprotnikom. Toda vse, kar je prav; če nam že vsiljujejo nemške šole, ni treba, da bi mi morali poslušati tudi v cerkvi pridige v tujem jeziku. Po-glejmo si ljudi v slovenskem Pohorju in Goricah! Tu se v nekaterih vaseh ne najde sploh nikakršnega narečja, temveč govori se neka mešanica, ka-tere človek, ako pazno ne posluša in je ni navajen, ne more razumeti; tega niso toliko provzročili med nas privan-drani Nemci, kolikor so krive ponem-čevalne šole, v katerih se ljudje niso poučevali v materinščini.

— **Odvzeto častno občan-stvo.** Iz gornje Savinske doline se nam piše: Lansko leto se je rodila v brihtni glavi nekega Zavolovška, o katerem se ve, da ima najmanj eno kolesce premalo, misel, da se mora vzditi v skalo pri slavnostnem pre-

sihajočem studencu pod Iglo v Savin-skih planinah kip lurske Matere božje. Nečemo preiskovati, v koliko je bila ta ideja pametna, vemo pa, da tej nakani sprva ni nikdo nasprotoval. Šele ko je imenovani možakar samovlastno in na svoje peš v takozvani Erjavčevi jami razbil vse kapnike, da jih porabi za okras okoli kipa lurske matere božje, je savinska podružnica „Slov. plan. društva“ protestirala proti takemu van-dalskemu početku. Ta protest je bil seveda popolnoma upravičen, a vendar je razjaril zloglasnega popa Lekšeta v Lučah, ki ima že zdavna piko na ime-novano društvo in njega predsednika g. nadučitelja Kocbeka v Gornjem gradu, tako silno, da se je sklenil ma-ščekvati. In iztuhala jo je prebrisana njegova buča! Kocbek je častni občan občine Luče, kjer na nesrečo pase ovce in kuštrune imenovani Lekše. Načrt za maščevanje je bil skoro gotov! Prego-voriti je bilo treba kmete, ki sede v obč. odboru, da odvzamejo Kocbeku častno občanstvo. In „vnej, vnej“ Lekše je „ongavil“ celo leto, da je prepravljal kmete, da so končno res odvzeli Kocbeku častno občanstvo. In to svojo zmago je pijan veselja sporočil „Slo-venec“, kakor da bi s tem izvršil naj-slavnnejši čin. No, mislimo, g. Kocbek se ne bo jokal, da ni več častni član občine, kjer „ongavi“ „vnejevec“ Lekše!

— **Imenovanje.** Absolvirani pravnik g. Janko Rupnik je imeno-van mestnim konceptnim praktikantom. — **Repertoir slovenskega gledališča.** Jutri v nedeljo, dne 26. t. m. sta dve prestavi. Popoldne ob 3. uri igra se kot ljudska pred-stava ob znanih cenah izven abo-nementa šestih in poslednjič v tej sezoni izvirna narodna igra »Martin Krpan«. Zvečer uprizori se tudi nepreklicno poslednjič v tej sezoni Thomasova melodijozna opera »Mignon« z gospo Skalovo v naslovni in gđ. Klemensovo, gg. Orželskim in Oofednikom v ostalih velikih vlogah. Ta predstava se vrši na »nepar«. — V torek, dne 28. t. m. ponovi se na »par« Sardouova efektna drama »Toska«, za četrtak določena je pa prva predstava na novo naštudirane in vpriporjene ve-like Puccinijeve opere »Bohème«. — Dneva drugemu gostovanju go-spe Irme Polakove še ni bilo mogoče določiti, ko vsled repertoar-nih težkoč na zagrebškem gledališču za ta teden ni bilo možno izposlo-vati dopusta.

— **Slovensko gledališče.** Gospa Polakova je ljubljanskemu občinstvu nepozabna. To se pokaže vselej, kadarkoli se posreči, pridobiti gospo Polakovo za gostovanje. Tudi včeraj je bilo gledališče tako nabito polno, da za noben denar ni bilo dobiti najmanjšega prostorčka. Že dober teden pred predstavo so bile vse vetopnice razprodane. Gospa Polakova je pri včerajšnji pred-stavi sijajno izpolnila vse nade, kar jih je občinstvo gojilo glede njenega nastopa v »Lepi Heleni«. Njena Helena je bila res nad vse očarujoča lahkoživka. Z neposnemno gracioz-nostjo in kadar je bilo treba z origi-nalno energijo je izvedla gospa Po-lakova svojo vlogo. Posebno zna-menito je igrala v pikantnem dru-gem dejanju; veliki prizor je bil res pikanten, a pri tem vendar decen-ten. Lahki, ljubeznivi ton, ki spo-minja na šumenje šampanjca, v katerem je gospa Polakova igrala, je bil jako primeren igri in je dosti poudaril predstavl-jani značaj. Pela je gospa Pola-kova vseskoz izbornu. Občinstvo je bilo kar vzneseno in je čislalnemu gostu priredilo presrčne ovacije. Glede ostalih moči, ki so sinoči so-delovali, moramo predvsem opom-niti, da bi bili morali ustvariti finejšo karikature. »Lepa Helena« je karikatura ali travestija velike opere, ali fina karikatura. Način igranja se mora tudi ujemati z glasbo. V ostalem je bilo občinstvo prav za dovoljno, posebno z gospo Danilovo in g. Kocbarjevo ter z gg. Ve-rovškom, Dragutinovičem, Tišnovom, Betettom, Nuči-čem in Gradišem. Zbora pa pri najbolj volji ni mogoče pohvaliti.

— **Gmotno stanje slovenskega dijaštva** na visokih šolah se je v zad-njih letih mnogo poslabšalo. Ne samo, da so se stanovanja in živila silno po-dražila, je še posebno narodni šovinizem poslabšal stanje slovenskega dijaštva, kateremu je postala večina dobro pla-čanih mest domačega učitelja ali in-štruktorja nedostopna v kljub najboljšim

kvalifikacijam. Tudi slovenska podporna društva radi pomanjkanja sredstev ne morejo zadostovati svojim nalogam, ker se oglašajo toliko prosilcev, da se jih mora mnogo v resnici revnih odbiti, a ostali dobe samo 5 K, kvečjemu 10 K na mesec, kar nikakor ne more rešiti dijakar revščine in le prernogokrat gladu. Naša domovina se veliko pre-malo briga za svoje dijaštvo, ki si v tujih mestih vsled revščine mnogokrat pokvari zdravje za vedno, ali pa je sploh prisiljeno opustiti nadaljne študije. Temu bi lahko odpomogli ne samo večja darežljivost posameznikov, ampak zlasti naši denarni zavodi. Zakaj si ne bi vse slovenske posojilnice po zgledu nekaterih domačih denarnih zavodov ustanovile poseben fond za podpiranje in vzdrževanje našega dijaštva, bodisi da podpirajo posameznike ali pa naša podporna društva, ki bi lahko toliko odpomogla dijaški bedi, če bi bilo več denarja. Naša akademična mladina je naša bodoča inteligenca, so bodoči vod-niki naroda. Spominjajte se slovenskih visokošolcev!

— **Učiteljski dobrotniki.** Društvo za zgradbo učiteljske kon-vikta so darovali: Pedagoško dru-štvo v Krškem, 606 K 74 h; g. Ivan Maselj, c. kr. gimn. profesor v No-vem mestu, 20 K; okrajna posojil-nica v Litiji, 20 K; neimenovan v Metliki, 10 K 10 h; posojilnica v Trebnjem, 20 K; g. Viljem To-mić, trgovec in posestnik v Trebnjem, 5 K; g. Anton Črnivec, c. kr. učit. ravnatelj v Ljubljani, 5 K; g. Fran Omersa, trgovec in posestnik v Kranju, 2 K; g. Josip Lavrenčič, posestnik i. dr. v Ljubljani, 5 K, na-mesto vena na krsto g. Juriju Krai-cherju v Postojni; g. Mihael Palčič, c. kr. poštni uradnik v Ljubljani, 2 K; g. Tomo Pavšler, trgovec in po-sestnik v Kranju, 10 K; g. Emilij Guttman, c. kr. gozd. ravn. tajnik v Gorici, 20 K, namesto vena na krsto gimn. profesorja g. Ivana Vavru ta v Ljubljani; g. Josip Kožuh, c. kr. gimn. profesor v Celju, 2 K; č. g. Iv. Vrhovnik, mestni župnik v Ljubljani 3 K; g. Ivan Koštičal c. kr. učit. profesor v Kopru, 2 K; g. Mihal Vošnjak, bivši državni poslanec, po-sestnik i. dr. v Gorici, 5 K; g. dr. Jo-sip Barle, c. kr. notar v Kozjem, 10 K; g. dr. Fr. Jankovič, okrajni zdravnik v Kozjem, 6 K; g. Josip Sitter, c. kr. okr. sodnik v Brežicah, 4 K; g. dr. Lev Kreft, zdravnik v St. Juriju ob Ščavnici, 5 K; g. Alojzij Gregorin, c. kr. sodni svetnik v Celju, 2 K; g. Anté Beg urednik v Ljubljani, 10 K. Živili učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

— **Himen.** V žup i cerkvi pri Sv. Petru se je danes popoldne poro-čil dr. Fran Windischer, kon-cipist trgovske in obrtne zbornice za Kranjsko, tajnik ljubljanskega »So-kola« itd. z gđ. Ernestino Sa-jovic, hčerko umrlega odvjetnika gosp. Josipa Sajovica in gospe Serafine Sajovic porojene Su-yer. Najsrečnejše čestitke!

— **Poročil** se je danes na Bledu zastopnik tvrčke H Kenda v Ljubljani, g. Ludovik Dolienz, z gđ. Lino Lenče. Čestitamo!

— **Poroka.** Danes se je v Za-grebu poročil c. kr. deželni glavnid koncipist v Krškem gosp. dr. Fran Vondina z gđ. Anko Janušič. Srečno čestitamo!

— **Sokolova maskarada.** Kakor vsako leto tako so tudi letos vabila za Sokolovo maskarado jako krasna. Izvirne načrte je napravil g. ing. Skaberne, ki je v celi riabi skušal očistovoriti idejo Nove Pa-nonije. Zato je tudi klikeše bilo treba izdelati jako fino in natančno. Vseled tega se je razpošiljanje vabil letos nekoliko zakasnilo ter se pričn; z odpravkom vabil začelkom prihod-njega tedna. Kdor vsled kake po-mote ne dobi vabila, naj se obrne na odbor »Sokola«, ki mu je pre-skrbi.

— **Pevsko društvo „Ljub-ljana“** priredi svoj običajni kmet-ski ples, kakor je bilo že nazna-njeno, na pustno nedeljo, dne 5. marca t. l. v Puntigamski pivnici (Turjaški trg št. 1). Sodeluje slavna društvena godba.

— **Društvo knjigovozov** si usoja sl. občinstvo še enkrat opozar-jati na plesni venček, kateri bode jutri, v nedeljo, 26. t. m., v krasno dekorirani dvorani Puntigamske piv-nice (Katoliški dom). Pri plesu svira sl. društvena godba. Vstopnina 60 h. Toaleta promenadna. Blagejna se odpre ob 7. uri zvečer, začetek ob 8. uri. Ker je ta veselica na korist društvenemu podpornemu zakladu, je želeli mnogobrojne udeležbe. Re-stavater g. Vospernik je obljubil v vsakem oziru točno in solidno po-strežbo; tudi glede kakovosti gorkih ali mrzlih jedil, kakor tudi pijač jamdi.

— **Kmečki ples** priredi dru-štvo trgovskih in poljedelskih usluž-bencev v soboto, 4. sušca, v salonu Góške pivarne, Sv. Petra cesta 47. Godba na lok.

— **Pevski klub c. kr. poštnih in brzojavnih uslužben-cev v Ljubljani** priredi v soboto, dne 4. marca plesni venček v dvo-rani Puntigamske pivnice, Turjaški trg št. 1 (Katoliški dom). Svira Póschljeva godba. Z-četek ob 8 uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo; maske plačajo 20 kr. Spored: Godba, coriandoli, pspirnata bitka in več drugih zabav.

— **Strelnski in keglavski klub Hrastnik-Dol** je priredil šele po 3mesočnem obstanu dne 18. t. m. plesno veselico, katera je poka-zala, da dosega društvo docela svoj cilj, katerega si je stavilo v prvi vrsti, namreč oživiti družabno življenje v Hrastniku in Dolu. Veselice se ni ude-ležila le inteligenca iz Hrastnika in Dola, ampak došlo je tudi mnogo od-ličnih dam in gospodov iz Litije, Lju-ljane, Radeč, Trbovelj, Zagorja Zaloge in Zidauega mosta. Dokaz, da so se obiskovalci izbornu zabavali je ta, da so nam gostje pri odhodu stiskali roke z veselimi vzklikom: Na veselo svidenje pri zopetni društveni veselici.

— **Zadruga krojačev, klo-bučarjev itd. v Ljubljani** opo-zarja s tem še enkrat svoje člane na redni občni zbor, ki bo jutri v ne-deljo ob pol 10 uri popoldne v go-stilni »pri Kroni« (Gradišče).

— **Ponesrečil** se na Strazi pri Novem mestu sprevodnik državne železnice, g. Ivan Gale. Ko je šel vozne listke kupirat, se mu je naj-brže spodrsnilo. Padel je med vo-zove in bil povožen. Kolesa so mu šla čez glavo in mu jo popolnoma zmečkala. Pokojnik je bil vseskoz vri mož in splošno spoštovan. Z-pustil je vdovo in petero otrok, izmed katerih trije še neprekrbljeni.

— **Pred c. kr. okrajnim sodiščem v Logatcu** je bil dne 24. februarja obsojen Tomo Pernuš iz Kr. pa radi krivega dolženja g. A. Kastelica iz Dol. Logatca. Dobil je en teden strogega zapora s enim postom.

— **Pri okrožnem sodišču v Novem mestu** se je imel danes zagovarjati Vincenc Bon, vinotrčec iz Rake, radi obtožbe zaradi razžaljenja časti. V gostilni gospoda Kokliča v Novem mestu je sedela 10. januarja 1905 vesela družba pri kozarcu vina, med drugimi tudi g. Vincenc Bon in g. France Kovač, vinotrčec iz Podbrda. Gospod Bon je očitno eden istih, ki konkurenta ne morejo videti živega, in je brez povoda zasmejoval g. Kovača, rekel mu, da je v njegovih očeh ničla. No, sedaj se mu je razgreta duša ne-koliko ohladila. Obsojen je bil v denarno globo tridesetih kron in povračilo stroškov. Vedel bo morebiti zanaprej pu-stiti mirne goste pri miru.

— **Kmetijska podružnica v Krškem** je imela dne 18. t. m. svoj občni zbor, katerega se je ude-ležilo 60 udov. Po temeljitih govorih gg. Pirca, pot. učitelja Gombača in nadzor-nika Legvarta se je sklenilo soglasno: 1. napraviti preskušališče za hmeljar-stvo, 2. napraviti podružnično dreves-nico in v to svrhu porabiti preostanek iz skupila za prodani podružnični vino-grad ter naprositi za državno in deželno podporo. Dalje se je sklenilo: naprositi kmetijsko ministristvo, da napravi v Krškem okolišu uzorno vinsko klet, ter ustanoviti pri kmetijski podružnici posredovalico za prodajo vina. Podruž-nica bode torej gostilničarjem, vinskim trgovcem in zasebnikom točno in brez-platno dajala potrebne naslove in po-jasnila ter za povrnitev lastnih stroškov tudi preskrbovala točenje in odpoš-iljanje vina.

— **Iz Vinice v Belokrajni.** Za časa Valvazorja se je zvala Vinica trg. Pravne listine so žalibog pri veli-kem požaru leta 1888. zgorele. Od tedaj je bilo na selskih tablah tudi zapisano trg Vinica. Letos je politična oblast zbrisala besedo trg na teh tablah in napisala — vas Vinica. Le čudno da ni zbrisala tudi grba — leva z grozdom z občinskega pečata. Saj je lev z grozdom postal sedaj brez pomena, ko so vinogradi propadli. Radovedni smo, kdaj se uniči še ta ostanek iz prošla-časa. Tako torej napreduje Vinica. Kolikor pa Vinica nazaduje, toliko pa zima napreduje. Kulpa malokdaj pre-mrzne, letos pa je bil na nji tako debel led, da bi se bilo lahko z vozom preko Kulpe vozilo. Pa tudi snega nam ne manjka. Še prvi ne skopni, že drugi zapade. V sredo je tako snežilo, da skoro ni bilo varno šolskih otrok domu pustiti. Teh malih modrijanov se je usmilil gospod bivši župan in gostilničar Peter Malič, vulgo Školnik. Na pregel je svoja dva čila konja in od sankal revno deco starišem na dom. Blagamu možu bodi izrečena najtoplejša hvala za ta valedušni čin. Dal Bog več takih šolskih prijateljev!

— **Iz Slavine** se nam poroča: Pri običnem zboru tukajšnjega gasil-nega društva dne 19. t. m. je bil is-voljen naš roak in veliki dobrotnik prebl. gospod Josip Gorup vit. p. Slavinski ob navdušenih slava-kl-

— **Dalje v prilogi.**

oib p vira čistim članom gasilnega društva plavinskega.

Občinske volitve na Teharjih pri Celju. Se vrša prihodnji teden. Deset let je bil občinski odbor teharski z župnikom Goriskom na čelu v rokah nemških uradnikov, ki so pred tremi leti v tretjem razredu dobili nad Slovenci le en glas večine. Sramota bi bila, ako se ne bi vsi Slovenci, ki imajo na Teharjih volilno pravico, polnočestilno udeležili volitev, ker nemškostranski nasilnost bo velikanska, da bi si še nadležje obdržali gospodarstvo v rokah. Zrušiti se mora nemškostranski vodstvo, ki stoji pod neomejenim vplivom tovarnarjev in štorških bogatinov, ki se sicer rede od slovenskih žuljev, zraven pa zatirajo slovenske delavce in jim ugonabljajo njih narodno zavest.

Sumljiva hvala. Ptujka »giftna kralica«, ki se zove tudi »Starjeca«, hvali v zadnji številki na vse pretege pred kratkim umrlega bivšega odvetnika dr. Frana Srafella, češ, da je užival vsestransko zaupanje in da ni čude, da je postal mestni župan ptujski. Potem pa nadaljuje: Zadel pa so udarci usode tega izvanredno delavnega moža in ga potisnili v ozadje. — Kateri so bili ti udarci? Dr. Srafella je kot odvetnik porabil sirotinske denarje in je bil radi tega odtan pred 13 leti iz odvetniške liste. Slovenski odvetniki so »Starjeco« sami sleparji in goljufi dr. Srafella pa, ker je bil nemdur od nog do glave, mu je vzoren mož!

Okrajni odbor v Konjicah. Cesar je potrdil izvolitev Frana Poasaka, posestnika v Pogledu, za načelnika in Josipa Pučnika za načelnikovega namestnika okrajnega zastopa v Konjicah.

Nesreča. V Spodnjem Dravogradu je lastnik umetnega mlina Jakob Majdič prišel z nogo med dva valjarja, ki sta mu nogo do polovice zmečkala. Dasi so ga takoj prepeljali v slovenjegraško bolnišnico ter mu odrezali nogo, je vendar v strašnih mukah umrl.

Iz tržaške okolice. Iz druge plačilne vrste v prvo so bili pomaknjeni izmed učiteljskega na slovenskih ljudskih šolah v smislu sklepa mestne delegacije tržaške gospici Se devčič Ljudmila, učiteljica v Rojnu in Jožeta Piščane na Opčinah ter gospoda Francišek Fonda in Anton Germek, prvi učitelj v Rojnu, drugi pri Sv. Ivanu. — Toliko v dodatke tozadevni notici nekega slov. lista, kjer sta navedena po imeu samo zadnja dva gospoda.

Zaradi snežnih zamezov je na državni železnici med Unamarktom in Muravo, odtamna med Muravo in Mauterodorfom ves železniški promet za več dni ustavljen.

Dr. Milivoj Šrepič. Predvčerajšnjim se je brzojavno naznanilo, da je v Zagrebu umrl velik duh, vseučiliški profesor dr. Milivoj Šrepič. Malo je imela dosedaj bratska Hrvaška znamenitih mož, kojih ime bi bilo postalo med Slovenci tako popularno, kakor pokojnega dr. Šrepiča, saj pa menda še tudi nobeden pred njim ni tako temeljito in iskreno spremljal slovenske književnosti in prosvete, kakor pokojni Milivoj. Kot vsestransko naobrazen in idealen Slovan se je sicer marljivo bavil z literaturo vseh Slovanov, a najbližja poleg materine knjige mu je bila vsekd slovenska. Dasi je pokojni dr. Šrepič dosegel jedva moško dobo, — 43 let — zapustil je vendar neprimerno mnogo književnega blaga stalne, velike cene. Bil je neprestano delaven liki mravlja, trezen in resen. Bavil se je z lepimi uspehi skoraj z vsemi panogami literature. V mladosti je bil nežen pesnik, pozneje so se ponašala leposlovna izdanja rada z njim kot s svojim kritikom, v »Matici« je izdaljal »Slike iz svjetske književnosti«, napisal je celo vrsto študij in primer o ruskih, poljskih, čeških itd. književnih prvakih. Zadnji čas je pripravljaj »Ilirsko antologijo«. O njem se lahko trdi, da je odgojil novejšo generacijo hrvaških literatov, katerim je bil vedno ljubezniv svetovalec. Največ pa je koristil svojemu narodu z resnim delom v »Akademiji« in »Matici Hrvatski« ter kot vzorni in zelo priljubljeni profesor na mladem hrvaškem vseučilišču. — Šele pred nekoliko leti si je bil ustanovil domače ognjišče, poročivši se s hčerko rodoljubnega barona Jurja Rukavine. Z mlado vdovo, z dvema malima otročema ter s celokupnim bratskim narodom hrvaškim žalujemo odkrito tudi Slovenci ob prerani gomili velikega svojega prijatelja.

Ljubljanka v Belem gradu. Ljubljanka g. Miloš Fran Doberlet je v Belem gradu otvoril agentursko in komisijno trgovino. Poprej je bil ravnatelj delniškega društva, ki se bavi z izvrševanjem misarskih del. Po Ljubljani se je mnogo govorilo o razpuru ki je nastal med Doberletom in omejenim delničnim društvom Belgrajške »Večerje« Novosti« javljajo v številki 28. (po našem koledarju z

dne 10. febr.) da se je bila začela preiskava, ker so odborniki rečnega društva dožili Doberleta, da je po neveril 153 dinarjev. Sodna preiskava je dognala, da je bila ta obdolžitev neutemeljena. Zdaj toži Doberlet vodstvo omenjenega društva zaradi obrekovanja in poleg tega na izplačilo 3014 dinarjev. Tako poroča »Večerje« Novosti.

Interesanten pojav pustolovstva. Kakor smo že v prejšnjem poročilu, je prišel dne 16. t. m. k neki stranki v Križevniških ulicah št. 9 neki tujec ter rekel, da je strojevodja in ji na goljufiv način izvalil 40 K. — T. d. dne 22 t. m. je prišel neki gospod k vdovi poštarnega ekspedienta, g. Frančiška Celnarjevi v Trnovskih ulicah št. 3, vzel v najem mesečno sobo in opoldne odšel, kakor v službo. Istega dne ob 3. uri popoldne pa je prišel po obrazu in rokah črno namazan nazaj in C. začel praviti, da ima drugi dan dopust, ker bo prišla sem tudi njegova mati. Priporočal je Celnarjevi, da bo s njo morala biti kar se da čista, ker je pa že itak bila, je tujec C. obljubil 3 K napitnine, da jo še enkrat očisti. Priporočal je nadalje, kako je njegova mati bogata in kako rada bo imela Celnarjeve otroke. Pravil je tudi, da ima na k lodvoru 300 litrov vina, 30 litrov naravne slivovke in več kapunov, kakor tudi mnogo drugih boljših živil. Celnarjeva mu je nato dala listek v svrhu zglasitve, na katerega se je podpisal: »Fiktor Weidinger Von, Klein München II. Bezirk, geb. 1872 27. März, Ledig, bis jetzt Maschinführer, Statthalter, Baktikant als Oberführer Kontrolor.« Po podpisu se je začel zopet pogovor in ko je prišel čas večerje, je začel »Braktikant« siino zabavljati čez hotele in gostilne, posebno pa čez ljubljanske gospodine, češ, da se proti njemu vse tako hladnokrvno obnašajo. Nato je rekel »Vona«, da gre večerjat, a se je pa kmalu povrnil in začel C. točiti, da mu je slabo. Napravila mu je čaj, za katerega ji je dal 40 vin., potem pa šel spat. Ko je drugi dan vstal in se kakor se spodobi »Vona« obkel, je naročil voznika, da mu pripelje s kolodvora vino i. d. Popoldne je šel voznik Breskvar že ob polnu 2. pred skladišče južne železnice z vozom čakat Weidingerja, ta pa je vzel s seboj 13 letnega Franciška Celnarja, s katerim je šel do postaje južne železnice, kjer je rekel Celnarju, da ga naj počeka, dokler ne pride iz skladišča. Kmalu je prišel »Braktikant« iz skladišča ter rekel Celnarju, da mu je slučajno zmanjkalo za vožnjo blaga 37 K. Prosil ga je, naj gre takoj k mami, da mu jih posodi, kar se je tudi zgodilo. Za pot mu je obljubil 10 K. Naglo je dečko z veseljem s seboj pritekel a 37 K. in jih izročil »Oberführer-Kontrolorju«. Ko je ta imel denar, je rekel dečku, naj ga z voznikom počakata, da bo pri blagajni še ostalo plačal in potem bodo našli li. Celnar in voznik pa sta čakala bogatega tujca, ki se pa ni več povrnil in se je najbrže odpeljal z gorenjskim vlakom. Navedenec je okoli 40 let star, zagorelega obraza, temnoplavih brk, precej velik in kor pulenten, nosi svetel havelok s kapuco, ima čizme in črn klubok zelenkast suknič in lovsko srtačo s svetkami. Govori najraje nemško, a zna tudi slovensko.

Nasilen črevljarij. Sinoči okoli 12 ure je pridežal v Starbekovo gostilno v Kolodvorskih ulicah neki pek, za njim pa črevljarij Avguštin Čebulj iz Velesovega. Ker gostilničarica ni trpela, da bi Čebulj peka v gostilni tepel, mu je rekla, da naj se gre pretepat tja, kjer se je napil. Ta je šel res iz gostilne, ubil okno in žugal, da bo ob 1. uri ponoči zopet prišel in pobil vsa okna. »Pa pojdi sem, ako se upaš, jaz imam nož in ako prideš bliže, jo dobš v trebuh,« je vpil gostilničarju. Ta pa ni hotel čuti Čebuljevega noža, ampak je šel pri drugih vratih po policijskega stražnika, ki je korajžnega črevljarija odvedel v zapor.

Pošten najditelj. Hapec Aleš Kmetič pri Hartmannu na Marije Terezije cesti, je našel zavitek nožev, ki jih je bil izrubil Ivan Bilčič. Noži so bili vredni 60 K.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpravilo z južnega kolodvora v Hrško 33 Hrvatov, 48 jih je pa šlo na Westfaleko. — Iz Bremena so se pripeljali nazaj 3 Hrvati, ki so se hoteli izseliti v Ameriko, ker so pa bili bolni na obeh, jih niso hoteli sprejeti.

Fantinijevo restavracijo v Gradcu je prevzel gospod Ivan Friedl, dosedaj hotelir v Kamniku.

Hrvatske novice. — Zaradi velikega snega je ustavljen poštni promet med Ogulinom in Gospićem. — Umrl je v Makarski naslovni škof Pavlovič Lucić. — Obrtna komora na Reki se je izrekla za ohranitev skupnega carinstva med Avstrijo in

Ogrsko. — Bošnjak japonski major. Pred leti je vetopil v japonsko vojno mornarico Bošnjak Sunarić, doma iz Dole pri Travniku. Ta dni je prišel Sunarić svojim sorodnikom, ki žive v Sarajevu. Kakor je povzeli iz tega pisma, se je Sunarić udeležil na japonskem brodu obleganja Port Arturja; ker se je v boju odlikoval, je bil po kapitulaciji Port Arturja povišan na čast majorja ali pomorskega kapitana I. razreda.

Najnovejše novice. — 100 milijonov frankov posojila si najme mesto Pariz za nabavo plina. — Dr. Körber — časnikar. Društvo nemških časnikarjev »Concordia« si je izvolilo bivšega ministrskega predsednika za svojega častnega člana ter mu slovesno izročilo diplomu. Dr. pl. Körber se je zahvaljeval v daljšem govoru naglašajoč, da se je pri vsem svojem delovanju učil spoštovati časnikarstvo, ki si ga je vedno prizadeval pospeševati, ker pozna veliko vrednost časnikarstva za kulturo.

— Simplonski predor so prebili včeraj zjutraj. Veselje je veliko.

— Grofica Montignoso je objavila, da ne da otroka iz rok za nobeno ceno; ako jo bo draždanski dvor skušal še nadalje preganjati, preseli se k svojemu bratu Wölflingu v Švico, kjer se ji ne sme nihče bližati.

— Mesto pod vodo. V sled močnega dežja je bilo te dni italijansko mesto Bari pod vodo. Dasi so delali vojaki in gasilci neumorno, vendar je utonilo več ljudi. Mnogo hiš je izpodkopanih tako, da se zrušijo.

— Zadolžen odvetnik. Berolinski odvetnik Dorn je napovedal konkurz. Passiva znašajo 1.600.000 mark.

— Močan potresni sunek so čutili včeraj zjutraj v Inomostu.

— Ubitega so našli v Carigradu majorja Izzeta-bega, sina sultanovega adjutanta Ali Ahmeda paše. Ubili so ga najbrže njegovi tovariši.

— Poroča sultanove hčere. Sultan je privolil, da se njegova hči sultana Ali-feroči s članom drž. sveta Arif Hikmet-begom.

— Nadvojvoda Leopold Salvator pride baje za kornega poveljnika v Lvov, odkoder odide na enako mesto na Dunaj podmaršal Fiedler.

Proč od Rima na Dunaj. Nemci imajo dober pregovor: Allzu scharf macht schartig. Resnica tega pregovora se je izkazala na Dunaju. Nižavstrijski klerikaleci so naskočili ljudsko šolo in jo hoteli poklerikaliti. deloma se je to tudi posrečilo, ali dobili so odgovor, ki jih je navdajal po pravici s strahom. Klerikaleci so šolo poskusili postaviti v službo Rima, socialni demokratje pa so odgovorili s klicem »proč od Rima!«. In socialni demokratje so imeli velik uspeh: od 15. julija 1904. do 15. januarja 1905 je na Dunaju 4433oseb izstopilo iz katoliške cerkve. Agitacija se je nadaljuje in rodi gotovo še mnogo taciš sadov.

Rusko-japonska vojna i Poljaki. Neki poljski list je bil prinesel tam enkrat v jeseni naslednji — sveda izmišljeni — pogovor med gospodarjem — slaholiščem in njegova hlapcem. Hlapec: »No, Vaša milost, gospodine, s kom imamo »držati« v sedani vojni; ali z Rusi ali z Japoniki?« — Gospodar: »To se vendar razume samo ob sebi, da je treba simpatizirati z Japoniki; kajti, razumaj me dobro, Japonci je katolik, takorekó naš brat —; a ta pr... Moskva-Rus, ta Ti je vedno i vedno shizmatik, ta pasja diskala! — Jest močebiti »adoróvo, a ré honoróvo!« — Popolnoma po receptu pana Zabukoveca na Gorjenjebem!

Veliki knez Sergij ni bil vedno tak despot, kakor zadnji čas, dokler ga ni začelo maščevanje. Ko je prišel v Moskvo za vrhovnega gubernatorja, hotel je razmere proučiti osebno v vlogi modernega Haruna al Rašida. Že večkrat je slišal, kako oderuško in sleparsko poto pajo peki napram ravnamu ljudstvu. O tem se je hotel sam prepričati. Nekaj dne je hodil revno obleden mužik od pekarije do pekarije ter prosil za par kopejk kruha. Toda noben pek ni hotel rezati za tako majhen skupiček kruha, temuš so ga podili, naj nabereš skupaj toliko kopejk, da dobiš en hlebec. Končno se je neki pek razhudil ter »rečeč« izročil pijanemu poljaku, ki ga je hotel takoj vrci na tla, da ga »sveže«. Tedaj pa je »mužik« vrgel haljo s sebe in pred policajem je stal veliki knez Sergij. Za policaja in pere je imelo to sveda slabe posledice.

O Maksimu Gorkem pri novem »Chronicle«: Maksim Gorki je bil nekega večera v Moskvi v gledališču, da bi videl igro nekega priljubljenega skladatelja. Ko ga je ljudstvo opazilo, se ni zmenilo več za dejanje na odru, smek se je vzdignilo in pozdravljalo Gorkega z glasnimi klici. Vled tega jih je na-

govoril Gorki z besedami: »Kaj me tako zjate? Saj nisem kaka igralka, tudi ne miloška Venus ali kak pijanec, ki so ga ravnokar iz vode potegnili. Jaz pišem povesti, ki imajo to srečo, da vam ugajajo, in jaz se veselim tega. Toda to ne zadostuje, da bi me morali tako zijati. Prišli smo sem, da bi videli lepo igro. Pazite iz mene pri miru pustite!« Zaradi teh besedi je bilo ljudstvo še bolj navdušeno in kričalo veselja, na kar je Gorki vstal in jezen zapustil gledališče.

Na ledu sredi morja. Kakor poročajo petrogradske »Novosti«, je bilo pred nekaj dnevi veliko število ribičev v finskih zalivih v veliki življenjski nevarnosti. Okoli dvesto jih je bilo na ledu, večina njih celo na konjih pri otoku Leskar. Bilo je zvečer in ves dan je pihal hud veter. Naenkrat je bilo slišati močan pok in prestrašeni ribiči so videli, da se je led, na katerem so stali, ločil od obrežnega ledu in odplaval na široko morje. Okoli 50 mož se je še moglo rešiti z ledu, ostalih 150 je pa odnesel led z njihovimi konji na prosto morje, kjer so prebili celo noč med življenjem in smrtjo. K njihovi sreči je začel pihati nasprotni veter, ki je led pognal nazaj k obrežju, da so se lahko vsi rešili.

Galijski židje pa revolucija na Ruskem. Iz prijateljskega pisma posnamemo: Bil sem povabljen k županu na slavnostno pojedino, ker je praznoval svoj imendan. Društvo je bilo raznoobojno. Tukaj je običaj, da se tudi židovi vabijo v takem slučaju — vsevprek! Dobil sem častno mesto poleg Židnje. Ona me vpraša, da li še ne boš padel Port Artur, ker ona i njen mož že ne moreta več mirno spati radi velike nevarnosti! Ker novine zmeraj preokupujejo, jutri bo vsega konec itd.!! — Mi smo za Japonce! — Kakor izvestno, so vse novine ali časniki v nemškem in angleškem jeziku pisani menda po ameriško-angloškem denarju podkupljeni! Židje se hočejo osvetiti za Kišenev in pa še nekaj jim roji po umazanih glavah: oni hočejo na razvalinah Rusko-Poljske napraviti židovsko »carstvo« s prestolnico Varšavo in pa prikopiti avstrijsko Galičijo. Dakle: »savest Austria, no...!«

Škandali v italijanski sodni dvorani. V Rietuju pri Napoli je bil 16 t. m. neki reper pred porotniki in naval občinstva, ki se je splošno navduševalo za reparja, je bil velikanski. H poma je nastal med državnim pravdnikom in obema zagovornikoma prepir, in ko se je predsednik vmešaval v prileg državnega pravdnika, so se spopadli. Črnliški in stoli so leteli semintja, tako da so sodniki in državni pravdniki morali moralno končno bežati. Med tem so poslušalci vdrli iz svojih prostorov ter se zapletli z uradnimi slugami in cročniki v pravoto bitko. Ako bi obtožene ne bil v železni kletki, kakor je to v Italiji pri velikih zločincih običajno, bil bi med pretepom prav lahko zbežal. Končno je prihitelo vojskstvo, ki je napravilo mir. Bilo je mnogo ranjenih.

Technikum Mittweida je višji tehniški zavod pod državnim nadzorstvom za izobraževanje elektro tehnikov in strojnih inženjerov ter je štel v 36. šolskem letu 3610 obiskovalcev. Pouk za elektrotehniko in za gradnjo strojev (z gradnjo parnih turbin in avtomobilske tehnike vred) je zadnja leta precej razširjen in ga uspešno podpirajo bogate zbirke učil, elektrotehniški in strojni laboratoriji, opremljeni z najnovejšimi aparati, instrumenti in stroji, dalje tudi delavnice, strojne naprave itd. Letni semester se prične 26. aprila, od začetka marca pa se sprejemajo gojenci z brezplačni pripravljalni pouk, ki se prične 28. marca. Obsežne programe s poročili oddaja brezplačno tajništvo Technikum Mittweida (kraljevstvo Saško). V tvorniskih učnih delavnicah, zvezanih z zavodom, ki obsegajo okoli 3000 m² pozidanega sveta, sprejemajo volonterje za praktično vajo. Technikum Mittweida je dobil na saško-turinski razstavi v Lipskem najvišjo odliko, kralj. saško drž. svetinjo »za odlične uspehe tehniške pouka.«

Književnost.

„Učiteljski Tovariš“. Stev. 8. Vsebine: Položaj učitelstva na Gorškem. — Jasni se! — V oken sivi. — Naš denarni zavod. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vesteik. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. februarja. »Freudenblatt« naznanja, da se je pruski minister Rheinbaben opravičil zaradi svojega govora,

v katerem je kritikoval razmere v Galičiji.

Dunaj 25. februarja. Poslanec grof Sternberg priobčuje danes v »Zeit« vehementen napad na vojnega ministra Pittreicha.

Pulj 25. februarja. Vlada je odbila pritožbe proti zadnjim občinskim volitvam in je odredila, da se konstituira izvoljeni občinski zastop.

Budimpešta 25. februarja. Splošno se zatrjuje, da so se prizadevanja grofa Andrasija glede ustanovitve novega ministrstva izjavila. V kratkem bo poklican k cesarju Wekerle. Ta se je izrekel, da je predpogoj carinski ločitvi Ogrske od Avstrije dolga prehodna doba, ki mora trajati vsaj dotlej, da potečejo trgovinske pogodbe z inozemstvom, t. j. do 1. 1917.

Varšava 25. februarja. Štrajk železničarjev na progi Varšava-Dunaj je končan. Uprava je ugodila skoro vsem zahtevam železničarjev. Obrat na železnici se je že začel.

Petrograd 25. februarja. Generalni guverner Trepov se še ni odločil, če sprejme ponudeno kavcijo in izpusti Gorkega iz ječe.

Rusko-japonska vojna.

London 25. februarja. Japonci so naskočili goro Berenjec. Najprej so bili odbiti. Potem so pritisnili z vso močjo in vzeli Rusom goro Berenjec. Ta gora je bila zaslomba ruskih pozicij.

London 25. februarja. Rusi so pri Lihšanu imeli ljut boj s Tunguzi, a so jih porazili.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Brez katerikoli resnih motivov na svetovnem žitnem trgu so ostale v tekočem tednu cene večinoma neizpremenjene. Razna poročila hosistov glede manj povoljne letine v Argentini, vzhodni Indiji in dr. ne najdejo poslušnih ušes, zato prav tako hitro utihnejo, kakor so se pojavila nenavadno. Je pa tudi resnično še prezigodaj, da bi pripisovali takim poročilom daleko večjo važnost, ko nas vendar izkušnja zadostno uči, da imajo prva poročila le značaj spekulativnih manevrov te ali one stranke. Istotako je prezigodaj iz današnjega vremena pri nas izvajati zanesljive posledice na uspeh ozmine. Dejanjski vpliv na cene dneva more danes imeti le razmerje med ponudbo in vprašanjem, vse drugo nima prave podlage. Da so se cene v teku tedna dobro vzdrževale, da se celo nekoliko napele, — je vzrok večjega nakupa in izostanek pričakovanih ponudb.

Pšenica je v teku tedna efektivno pridobila 10—15 vin., aprilov kurz se je povzpela na 19.90. Kupčija je bila nekam živabnejša, vendar pa tako rezervirana, da so se reflektantje takoj umaknili s pozorišča, čim so liferantje poskusili s poviškim cen.

Koruzna postaja trdneja; izostajajo namreč argentinske ponudbe, ki jih bo morala v kratkem nadomestiti ameriška koruza »miks« imenovana. Ta mešana koruza se bo imela nekaj časa boriti z vpeljavo, kakor je to običajno pri vsakem novem blagu; ker pa ne bo izbire, udomačiti se bo moralo do pribodnje letine tudi to blago.

Oves ima ugoden odjem, cene vsled tega polagoma naraščajo. Ker je lepo blago vzdržno zelo drago in raje vedno dražje, se križjo zaloge srednjega in slabejšega ovesa očividno in dosežajo danes že prav visoke cene.

Moka se še bori s slabim konzumom, odtod še vedno nizke cene za bele vrste.

Otrobi so vedno dražji, pomanjkanje je prav občutno.

Sladkor. Surovina je v ceni poskočila, rafinirano pa notirajo tovarne še nespremenjeno, druga roka pa je že naznanila višje cene.

Petrolej notira nespremenjeno, v temelju pa trdno.

Spirit je prijavil za surovino nižje cene, za rafinirano zahteva nespremenjene cene. Druga roka pa prodaja rafinirano še vedno precej pod nakupno dnevno ceno.

Riž ima še sicer nespremenjene cene, vendar se vzdržuje praf trdno. Česplje so se hipoma podražile in se dvigajo dalje.

Kava notira nespremenjeno. Krompir dosega od dne do dne boljše cene.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vplivi tega zdravila. Zlasti koristnega kot bolešči utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštenu povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zamašovan s varnostno znamko in podpisom. 4 7-3

Želodec prebavlja in čisti. Da pa zmore zadostiti obema svojima nalaganima, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dra. Rose balzam za želodec iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahke odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. b

„Kunero!“. Prof. dr. Maks Gruber, c. kr. višji sanitetni svetnik je izdal o „Kunero!u“ nastopno mnenje: „Preiskana jedina mast, nazvana „Kunero!“, je bele barve pa neznatnega in ne neprijetnega vonja ter finega okusa. „Kunero!“ je, kakor kažejo številne analize, čista rastlinska mast (sčiščena kokosova tolstča) in je za jedilno mast popolnoma primeren. Pred malovrednimi, slepilno podobnimi posetki nujno svarimo.

Gosp. Julij Schumann-u, lekarnarju v Štokervu.

Vsporedno pošiljam Vam 4 dolarje s prošnjo, da mi za ta denar pošljete takoj zopet Vaše želodčne soli. Vsepeh presega moje pričakovanje, tako da bom vse svoje življenje najraje jemal Vašo želodčno sol. Spoštovanjem

Tadeus G. Balucinski 164-1 b 36 Reed ot.

Pristno se dobiva pri izdelovalcu Juliju Schumann-u, deželskem stanovskem lekarnarju v Štokervu, dalje v vseh tu- in inozemskih lekarnah. Cena skatljice K 150. Razpošilja se s pošto vsak dan, a ne manj kot 2 skatljici.

„Le Délice“ cigaretni papir, cigaretno stročnice. Dobiva se povsod. 671-51 Glavna zaloga: Dunaj, I., Predlgrasse 5.

Edini od profesorjev in zdravnikov priporočeni zobni lek brez kisline je c. in kr. dvorni zobozdravnik dr. J. G. Poppa na Dunaju, XIII/3, pristni

Anatherin Pristen le v gorenji steklenici z modro franc. etiketo v zlatem tisku in mojo firmo po K 2.80, 3 K in 1 K. „Vašo Anatherinovo ustno in zobno vodo rabim že več let in se bojim, da me začne takoj boleli zob, ali pa da jih celo izgubim, če je ne rabim. Vaša ustna voda mi ohrani zobe sveže in zdrave.“ A. Spitalsky, veleposelnik. Anatherinov zobni krem je lonceh brez tako škodljivega „mila“ je zelo prijeten, osnaži zobe popolnoma, da postanejo bleščeči, beli in zdravi. Cena 60 h. Dobiva se povsod, kakor tudi v glavni zalogi pri gosp. lekarnarju J. Mayerju v Ljubljani. 4 346-2

Zdravilski konjak zajedeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom. Destilerija Camis & Stock Trst-Barkovlje. 1/2 steklenica K 5.—, 1/2, sta klenica K 2.60. — Na prodaj v boljših trgovinah. 22

Proti zobobolu in gnilobi zob izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek 1 skatljica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specijaliteta, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod 1. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožetovoga jubil. mosta. 22-8

Umrlji so v Ljubljani:

22. febr.: Marija Furlan, naddavkarjeva vdova, 66 let, Mestni trg 17. Diabetis mellitus — Ana Besenčar, delavka, 67 let, Kozlezijske ulice 2. Haemorrhagia cerebri. —

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila Metoda. Gosp. Ludovik Dolenz v Ljubljani K 20.— povodom svoje poroke. — Iz Šmartnega pri Litiji K 10.— z geslom:

„Ko malo Tomislavo smo krstili. Ciril Metoda nismo posabili, deset smo kronic skupaj zbrali, ter „Narodu“ v Ljubljano jih poslali.“ Skupaj K 30.— Živeli!

Za Prešernov spomenik: Hvaležni poslušalci in plesalci K 1250, ob neutrudljivih zvokih žarkega čardaša, proizvajanega po njih dičnemu Jyndrichu Křepilki v gostilni pri „Mesečnem svitu“. Nazdar!

Zahvala.

Podpisani si štejem v prijetno dolžnost zahvaliti se visokocenjenim damam in gospodom članom salonskega orkestra in mešanega pevskega zbora za prireditve koncerta dne 12. t. m. in vsem, ki so me počastili kot benefikanta pri koncertu s svojim obiskom.

V Pestojni, dne 20. svečana 1905.

Ljovro Kubišta kapelnik.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 24. februarja 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	100-25	100-45
4 1/2% srebrna renta	100-20	100-40
4 1/2% avstr. krona renta	100-25	100-45
4 1/2% zlata	120-—	120-20
4 1/2% ogrska krona	98-20	98-40
4 1/2% zlata	119-05	119-25
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4 1/2% posojilo mesta Spilke	100-—	101-—
4 1/2% bos. here. žel. pos. 1902	101-30	102-25
4 1/2% češka dež. banka k. o.	100-15	100-65
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	100-15	100-65
4 1/2% pešt. kom. k. o. z.	101-40	102-20
4 1/2% pr.	107-70	108-70
4 1/2% zst. pisma Innerst. hr.	100-10	101-—
4 1/2% ogrske cen.	100-50	101-20
4 1/2% dež. hr.	100-25	101-25
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100-75	101-75
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	99-—	101-—
4 1/2% obl. češke ind. banke	99-50	100-—
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	318-75	320-75
4 1/2% juž. žel. kup. 1/2%	100-80	101-80
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.		

Srečke.	187-—	189-—
Srečke od 1. 1880 1/2	277-—	282-—
„ „ 1884	170-50	172-50
„ tizeke	308-—	316-50
„ zem. kred. I. emisije	803-—	813-—
„ „ II.	275-—	279-70
„ ogr. hip. banke	98-—	102-—
„ arbske & frs. 100-—	139-75	140-75
„ turške	22-90	24-90
Basilijske srečke	476-—	487-—
Kreditne	79-—	83-—
Inomoške	88-—	92-—
Krakovske	67-—	71-—
Ljubljanske	55-50	57-50
Avst. rud. križa	34-25	36-25
Ogr.	65-—	69-—
Rudolfove	76-—	81-—
Salcburške	536-—	546-—
Dunajske kom.		

Delnice.	92-—	93-—
Južne železnice	653-—	654-—
Državne železnice	1639-—	1648-—
Avstr.-ogr. bančne delnice	678-—	679-—
Avstr. kreditne banke	787-25	788-25
Ogrske	250-—	250-75
Živnostenske	660-—	668-—
Premogokop v Mostu (Brüx)	519-50	520-50
Alpske montan	2475-—	2485-—
Praške žel. ind. dr.	530-—	530-50
Rima-Muranyi	307-—	311-—
Trbovijske prem. družbe	577-—	581-—
Avstr. orožne tovr. družbe	171-—	174-—
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11-34	11-38
C. kr. cekin	19-07	19-10
20 franki	23-47	23-53
20 marke	22-91	23-99
Sovereigns	117-17	117-37
Marke	95-30	95-45
Laški bankovci	253-25	253-75
Rubliji	4-84	5-—
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 25. februarja 1905.

Termin.

Pšenica za april	za 100 kg. K 19-88
Pšenica „ maj	100 „ 19-64
Pšenica „ oktober	100 „ 17-40
Rž „ april	100 „ 15-64
Koraza „ maj	100 „ 14-94
Oves „ april	100 „ 14-16

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 806.2. Srednji zračni tlak 756.0 mm

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo

24. 9. zv.	739.4	1.0	sl. jz.ah.	oblačno
25. 7. zv.	737.6	0.9	sl. svzh.	sneg
2. pop.	736.6	2.0	sl. vzjvzh.	sneg

Srednja včerajšnja temperatura: 1.9° normale: 0.7° — Padavina 4.6 mm.

Zahvala.

Najprezrednejše se zahvaljujemo za ljubeznjivo sočutje, izkazano nam ob času britke izgube, ki nas je zadela s smrtjo renadomestiljeve, iskreno ljubljene, najboljšje matere, oziroma tate in stare matere.

V Ljubljani, 24. februarja 1905.

Rodbini Henrik Kenda in okr. sodnik Persché

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo prežalostno vest o smrti lakreno ljubljene soproga, oziroma očeta, zeta, brata in sina, gospoda

LEOPOLDA JERANA trgovca

ki je danes 24. t. m. ob 11. uri dopoldne po dolgi in mušni bolezni v 30. letu svoje dobe, previda s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega boje dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalesti, Miklošičeve ulice št. 6 na pokopališče k Sv. Krištofu.

Svete maše za dušice se bodo brale v župni cerkvi Marijinega Oznajenja. 612-1

Draga rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dne 24. febr. 1905.

Žalujoči rodbini Jeran in Belič.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš iskreno ljubljani soproj, oziroma oče, gosp.

Ivan Gale

spovednik c. kr. drž. železnice

včeraj zvečer na Straži, izvršujoč svojo službo ponesrečil in preminul.

Pogreb draga pokojnika se vrši jutri v nedeljo, ob 5. uri pop. iz državnega kolodvora v Šiški na pokopališče k Sv. Krištofu. 616

V Ljubljani, dne 25. febr. 1905.

Marija Gale, soproga. — Ivan, Rudolf, Franc, Stanislav in Vilko Gale, otroci.

Brez posebn. ga naznanila.

Zahvala.

Slav. „Slovenskemu omizju“ v Sarajevu izrekamo za prekrasni venec, častitli damam in gospodm za obilo spremstvo mile pokojnice, gospe

Josipine Peternel

ravateljve vdove

k zadnjemu počitku, najiskrenejšo zahvalo.

Izkazano sočutje od strani dragih rojakov nam je v veliko tolažbo v težkih dneh — ob grobu srčno ljubljene matere v tujini. 610-1

Sarajevo, dne 20. svečana 1905.

Rodbina Terdin-Peternelova.

MATTONI-JEVA GIESSHÜBLER naravna alkalična kiselica najboljša namizna in okrepčujoča pijača preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem kataru ter pri kataru v sapilih. 3891-1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Kontoristinja dobro izvežbana, se sprejme.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 681-1

Vabilo na redni občni zbor I. ljubljanske podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda“ ki se bo vršil v sredo 8. sušca 1905 ob 5. uri popoldne v sobi „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v I. nadstropju „Narodnega doma“ v Ljubljani.

ODBOR.

Uradno dovoljena najstarejša ljubljanska že 15 let obstoječa posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospoke ulice št. 6 604

išče nujno: 2 boni za Reko in Spljet, pozneje Dunaj, prav dobri službi; otroško sobarico k 1 otroku v Buda Pešto; boljšo sobarico za Celje; nekaj kuharic za Ljubljano in zunaj; slugo h gospodi, 20 gld. plače in mnogo napitnine; 2 hišni slugi za gostilni; 5 računajočih natakaric. Več v pisarni.

„Švicarija“.

Jutri, v nedeljo 26. februarja plesna veselica.

Začetek ob polu 9. uri. Vstop prost. K mnogobrojni udeležbi vabi

I. KENDA.

608

Ostanki

barhentovi, kretanovi, satenovi, gradlovi in drugega blaga za izdelovanje bluz in oblek v zavrtkih po 35 metrov; vsak zavitek za 7 gld. 50 kr. franko po povzetju. 611

Najmanjše ostanke po 2 1/2 metra pošilja

K. Minich Svitava na Moravskem.

Pozor, vinogradniki, vinotržci in gostilničarji!

Proda se pod izredno ugodnimi pogoji

vinograd

na širom znani Trški gori pri Novem mestu. 2 orala velika parcela leži poleg g. Regorškovih vinogradov tik cerkve in spada k nji tudi čedna, enonadstropna hiša z vsemi gospodarskimi pritlikinami kakor: hlevom, šupo, kletjo, zidanico, senčnico itd. Ker je ravno iz tega kraja prekrasen razgled v okolico, je prikladna ta posest tudi za penzioniste ali letovišcarje. — Tozadevne oglase in ponudbe sprejema lastnik **Fran Pintar**, posestnik in gostilničar v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 36. 603-1

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. ajntraj osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 64 m. dopoldne osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Am tetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m. popoldne osoni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osoni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. zjutraj osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m. zjutraj osoni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregena, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m. zvečer osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Linca, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osoni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Žagarji, mlinarji in drugi!

Da je voda najcenejša gonilna moč, je splošno znano; če pa je primanjkuje, kot se je tekom pretečenega leta večkrat zgodilo v vašo največjo škodo, je treba rabiti

motorje

ki porabijo jako malo kurjave, so zelo zanesljivi in lahko ravna- z njimi vsak navaden delavec. Tudi tam, kjer ni prav nič vode, se lahko napravijo žage, mlini in kake druge obrti samo na motorje ob zelo majhnih stroških — Najboljše motorje na bencin ali na par in vsa zadevna pojasnila dobite v skladišču strojev

Fraza Zemana v Ljubljani na Poljanski cesti št. 24. 607-1

Restavracija v Litiji se da spretnemu ponudniku takoj v zakup ali pa na račun. Ponudbe Zalogi gösskega piva v Ljubljani. 617-1

Hiša 2nadstropna, v sredi mesta, s podstrešjem, v dobrem stanu na najboljšem prostoru, v kateri se nahajajo lepi prostori za vsako trgovino, se zaradi preelitve takoj proda. — Ponudbe pod „Nanos št. 51“ na upravništvo „Slov. Naroda.“ 614-1

Več moških ali žensk se sprejme takoj kot raznašalce listov.

Potrebujejo se samo od 5. ure do 8. ure zvečer. Vpraša naj se v upravništvu „Slov. Naroda.“

Manufakturna trgovina

z novo opravo in popolno kurentno zalogo, na dobrem prostoru, se zaradi prevzetja drugega podjetja pod ugodnimi pogoji takoj proda. 613-1

Ponudbe pod „Prihodnost št. 105“ na upravništvo „Slov. Naroda.“

Sprejme se takoj v službo
spretna in inteligentna

gospica

ki ima veselje do trgovine s papirjem v Ljubljani. Ista mora imeti zmožnost trgovino pozneje tudi kolikor toliko samostojno voditi.

Pismene ponudbe naj se dopošljejo pod šifro: „Stalnost“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

589-3

Salmijakove pastile
olajšujejo kašelj, razkrajajo sliz.

Škatlica stane 20 vin. Naročila po povzeli. Manj neje 11 škatlic za 2 K ne pošiljam po pošti.

359-11

Pijte

Klauerjev Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

Sprejme se takoj
več deklet za vsako delo, gospodinja za na deželo, zanesljiv blavec in dekla za farovž.

Pojasnila daje posredovalnica za delo in službe

554-3

K. EGY
Sv. Petra cesta šte. 35.
Tam se dobi tudi izvrsten kruh iz parne pekarnice.

Fine marmelade

Ponujam brezhibne kakovosti vkuhanu sadje, svetlo in gosto za rezanje, franko na vsako poštno postajo, če odposiljem najmanj 5 g tiste vrste za kilogram.

marmelada iz pomaranč, citrou,	1.30
breskev, trnj, grozdica, šipeča,	1.40
berga, borovnic, brusnic in ringlot	1.40
marmelada iz ribeza in malin	1.40
marmelada, roz, jabolna	1.40
marmelada, češnjeva udelana s sladkorjem	1.40
malinčev sok (ekstremno sladko)	1.40
paradajzarjev sok 1 litrska posoda	1.40
češnje prazene	1.40
grah, mliči, zelen	1.40
grah, mliči, zelen	1.40

Neugajajoče vsemem nazaj, če se vrne s obratno pošto franko. Za večjo porabo posebne oferte. Pod 5 kg vsaka vrsta 10 h za kg več.

33-7

Scheibergerja tvornica konserv, vkuhanega sadja na parno silo 363-1

DUNAJ, XIII GURKGASSE 3.

Denar mečete proč
če plačujete konkurenci za slabši fabrikat drage cene. Prodajam:

- plinove žarilce komad po 40 h
- kristalne cilindre komad po 16 h
- plinove samovžigalce 362-4 komad po 76 h
- žarilce za petrolej, spir, gasolin in acetylen.

Vse plinove predmete na drobno in na debelo. Tvornica žarilcev

Viktor Wagner
Dunaj, IV., Favoritenstr. 33 tel. 759
Za neugajajoče blago denar nazaj.

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje

Prilagojeno na najboljša posredstva.

NAJLEPŠE OBLIKE Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in OAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE.

8318-15

Edino sodnostno za pravo rabo.

Specialni predmeti za hotela, restavracije in kavarne ter za penzije, menaže itd.

C. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I. OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).

Ilustrovani cenovnik zastoj.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po leg stoječe trdnostno znamko in polno im.

CHRISTOFLE

Mehanik
Ivan Škerl
stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Blatke in v to stroko spadajoča popravila izvršuje prav dobro in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KRACZMER zaloga klavirjev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

poporoča popolno zalogo kratkih klavirjev, mignonov in pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigrani klavirji, solidno in stanovitno prenarejeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stigl, c. kr. dvorna zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se poplaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunavajo najceneje.

Ostanki za polovico cene

Sukneno blago za moške obleke po najugodnejši ceni

poporoča

R. Miklauc

Ljubljana 9

Špitalske ulice šte. 5.

Salon za moderne damske klobuke *

Henrik Kenda v Ljubljani

Mestni trg šte. 17.

Damski klobuki za sezono 1904/1905.

Svoj bogato ilustrovani cenovnik nakičenih damskih klobukov za 1904/1905 pošiljam gratis in franko. Poprave se izvrše hitro in kulantno.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke Popravila.

L. Mikusch trgovina deželov Ljubljana, Mestni trg.

Urarskega pomočnika in učenca

sprejme takoj

FR. P. ZAJEC

urur v Ljubljani. 575-2

Pristen

domać BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Razpošilja v vsaki množini

IVAN MALI v Škofji Loki. 235-15

Proda se **lepo posestvo**

z gostilno in z zemljiščem vred pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. — Odda se tudi sama hiša s staro, dobro obiskovano gostilno. Hiša je pripravna tudi za napravo prodajalnice.

Več pove lastnik Anton Vidmar v Ambrusu, pošta Zagradec, postaja Zatična. 552-2

Varuj žem!

Za vsako rodovino važno dinstrovano knjigo o premoženju blagoslovu z otroki razpošilja s prepisi več tisočev zahvalnih pism tajno za 20 h v avst. znamkah gospe A. KATPA Berlin S. W. Lindenstrasse 60.

Lovske puške

vseh sistemov, priznani izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom

poporoča 597-1

Peter Wernig c. kr. dvorni dobavitelj orožja v Borovljah na Koroškem. Ceniki zastoj na poštne prosto.

Kavarna „Ilirija“

ob praznikih, sobotah in nedeljah

vso noč odprta.

Fric Novak kavarnar 73-10

Kolodvorske ulice št. 22.

Jamajka rum

znamka: „Santa Elena“

6683-14

brez vsakršnega umetnega aroma ali parfuma.

Dobiva se po boljših specerij-skih in delikatesnih trgovinah in drogerijah.

Josip Reich — parna —

barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4. se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Važno! Za Važno! gospodinja, trgovca in živinorejca.

Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, ovetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebačine, kirurška obve-zila vsake vrste, sredstva za desinfekoljo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. kances. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

Anton Kanc Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Blaž Jesenko Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrij., angleških, italijanskih tovarn.

Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

poporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, lopio in plašče za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Jv. Seunig trgovec z usnjem na drobno in debelo v Ljubljani, Stari trg št. 7

poporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha

po najnižjih cenah: 1 kg. 50 h, več a 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo! nepremočljivo mazilo za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Išče se s 1. marcem

meblovana soba

na ali v obližu Mestnega trga, za gospoda.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“.

557-2

Išče se takoj vestna

prodajalka

večša slovenskega in nemškega jezika, z lepo pisavo, stara 20-30 let. Prednost imajo one z dežele.

Pismene ponudbe na: poštni pre-dal št. 51, Ljubljana. 584-2

Ugodna posojila!

za častnike, državne, deželne in občinske uradnike, učitelje, železniške, gozdarske hranilniške in bolniških blagajna uradnike kakor tudi za vse uradnike, ki uživajo kredit in za vse odličnejše stranke. Sprejemljivi pogoji. Prav nizke obresti. Vračuje se v 60 do 180 mesečnih obrokih. Brza rešitev čimprej. Postrežljivost. Najvišje obremenjenje vsakovrstnih obvestnih prejemkov in založenih denarjev. Vprašanja pod „Se-kretar 173“ anončni ekspediciji M. Dukas Nachf., Dunaj, I./I. Retarna znamka za odposlanje naprej. 3868-9

Dopise se prosí v nemškem jeziku.

Oj, prijatelji, le pijmo ga —

Cvekov brinovec iz Kamnika!!

422-19

Vsak dan sveže

pustne krofe

poporoča slaščičarna

Jakob Zalaznik Stari trg št. 21

Filijalke: Glavni trg št. 6 78-21

Sv. Petra cesta št. 27.

Išče se na deželi na račun ali pa v najem

filijalka

z mešanim blagom.

Položi se lahko takoj primerna varščina.

Ponudbe pod „800“, poste restante, glavna pošta, Ljubljana. 404-5

Ljudevit Borovnik puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk na lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-vrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustro-vani, ceniki zastoj.

8

Pozor prijatelj z mesta in z dežele!

Ne zamudi, da stopiš mimogrede sredi mesta v staroznano gostilno

„Pri belem konjičku“

G. Auerjevih dedičev

v Wolfvih ulicah.

Tam dobiš vedno sveže izborno marčno pivo iz domače pivovarne in tudi mnogovrstna pristna prirodna vina in okusna jedila.

Za točno postrežbo in solidne cene skrbí

J. Spunt gostilničar.

310-6

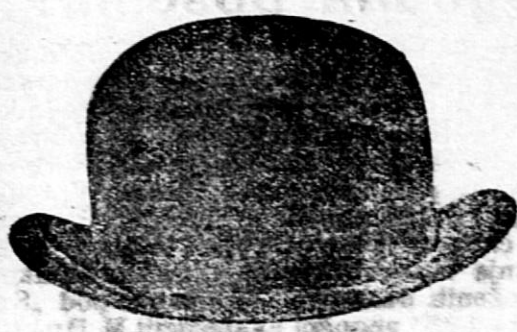

AVGUST REPIC

sodar
Ljubljana, Kolesarjeve ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Prešernove ulice
v poslopiju "Mestne
hranilnice".

Največja zaloga
klobukov
najnovije fašone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Odlikovan
z zlato medaljo
na razstavi v Parizu
l. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarске
zadruga v št. Vidu nad Ljubljano.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijale: =

Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avgust Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.

Izborna
zaloga

namiznih in
nastropnih
svetilk,
najnovije
vrste
po nizkih
cenah.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

vabi svoje člane zadrugnike na

V. redni občni zbor

ki se vrši dne 11. marca ob 2. uri pop. v zadrugni pisarni, Kongresni trg št. 15.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnikov o računskem zaključku upravnega leta 1904.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev upravnega sveta.
6. Volitev nadzornega sveta.
7. Slučajnosti.

Predsestvo.

Računski zaključek za V. upravno leto 1904.

Denarni promet

Prejemki.			od 1. januarja 1904 do 31. decembra 1904 K 12,958.820.81			Izdatki.		
	Gotovina dne 1. januarja 1904:	33711 63	1	Račun deležev:				
1	Račun deležev:			izplačano			340 —	
	vplačani	500 —	2	» hranilnih vlog:			1088048 61	
2	» hranilnih vlog:			dvignjeno				
	vloženo	1478252 32	3	» posojil in eskompta:			2970279 47	
3	» posojil in eskompta:			izplačano				
	vrnjeno	2609023 01	4	» naloženega denarja:			922872 84	
4	» naloženega denarja:			naloženo				
	dvignjeno	907161 91	5	» reeskompta:			1449329 46	
5	» reeskompta:			vrnjeno				
	prejeto	1354748 74	6	» obresti:			11118 07	
6	» obresti:			izplačane obresti hranilnih vlog			7726 74	
	prejete obresti posojil	100238 97		reeskompta			231 22	
	zamudne obresti	373 14		povrnjene				
	naloženega denarja	498 10	7	» upravnih stroškov:			15502 79	
	rezervnega zaklada	1465 10		izplačano				
	penzijskega zaklada	50 —	8	» inventarja:			151 10	
7	» upravnih stroškov			dokupljeno				
	povrnjeno	5593 24	9	» prehodnih zneskov:			14424 13	
8	» doneskov rezervi:			izplačanih			1100 —	
	vplačano	331 15	10	» nagrad:				
9	» prehodnih zneskov:			izplačano			946 80	
	vrnjeno	16162 99	11	» dividende:			2350 91	
				izplačano			23688 16	
			12	» davkov:				
				izplačano				
				Gotovina dne 31. decembra 1904				
		6508110 30						6508110 30

Dobiček. Račun dobička in izgube. Izguba.

1 Račun obresti:	100.238 97	1 Račun obresti:	11.118 07
obresti posojil in eskompta K	6915 58	izplačane obr. hranilnih vlog K	57.139 63
v l. 1903 za l. 1904 plačane obr. »	16652 83	kapitalizovane obr. hran. »	7.379 67
za l. 1904 zaostale obr. posojil »	498 10	za l. 1905 plačane obr. posojil »	13.209 43
obresti naloženega denarja »	373 14	v l. 1904 za l. 1903 plač. obr. pos. »	231 22
zamudne obresti	386 86	povrnjene obresti	982 64
za l. 1905 plačane obr. reesk. »	5649 91	v l. 1903 za 1904 plač. obr. reesk. »	7.726 74
2 » upravnih stroškov:	5649 91	plačane obresti reeskomta »	15935 46
povrnjeni . . . . . K	5649 91	2 » upravnih stroškov:	432 67
za l. 1905 predplačani	56 67	v l. 1904 plačani	15.502 79
	130715 39	3 » inventarja:	236 23
		4 » 10% odpis na vrednosti	2350 91
		5 » davkov:	2350 91
		6 » v l. 1904 plačani	14405 39
		7 » dobička in izgube:	14405 39
		8 » čisti dobiček za l. 1904	130715 39

Aktiva. Bilanca za leto 1904. Pasiva.

1 Račun blagajne:	23688 16	1 Račun deležev:	12600 —
stanje dne 31. decembra 1904	23688 16	stanje glavnih deležev 31. decemb. 1904	12600 —
2 » posojil in eskompta:	1843696 —	stanje poslovnih deležev dne	3340 —
stanje 31. decemb. 1903 K 1.482.439 54	1843696 —	31. decembra 1903 . . . . . K 3180 —	3340 —
prirastek v l. 1904 . . . . . 361.256 46	1843696 —	prirastek v l. 1904 . . . . . 160 —	3340 —
3 » naloženega denarja:	53733 13	Stanje dne 31. decembra 1904	1745392 63
stanje 31. decemb. 1903 K 38.022 20	53733 13	2 » hranilnih vlog:	1745392 63
prirastek v l. 1904 . . . . . 15.710 93	53733 13	stanje dne 31. dec. 1903 K 1298049 29	1745392 63
4 » inventarja:	2126 08	prirastek v l. 1904 . . . . . 390203 71	1745392 63
stanje 31. decemb. 1903 K 2.211 21	2126 08	v l. 1904 kapitaliz. obresti 57139 63	1745392 63
dokupljen v letu 1904 . . . . . 151 10	2126 08	Stanje dne 31. decembra 1904	1745392 63
5 » 10% odpis	2126 08	3 » reeskompta:	134667 70
Stanje dne 31. decembra 1904	2126 08	stanje dne 31. dec. 1903 K 229.248 42	134667 70
6 » obresti:	17039 69	odplačan v l. 1904 . . . . . 94.580 72	134667 70
za l. 1904 zaostale obresti . . . . . K 16.652 83	17039 69	4 » rezervnega zaklada:	27008 27
7 » posojil	56 67	stanje dne 31. dec. 1903 . . . . . K 18406 82	27008 27
za l. 1905 plačane obresti . . . . . K 386 86	56 67	dotacija iz leta 1903 . . . . . 7000 —	27008 27
8 » reeskompta	9600 82	doneski zadrugnikov 331 15	27008 27
Stanje dne 31. decembra 1904	9600 82	obresti za leto 1904 . . . . . 1270 30	27008 27
9 » upravnih stroškov:	1949940 55	5 » specijalnega rezervnega zaklada:	4092 24
za l. 1905 predplačani	1949940 55	stanje dne 31. decembra 1903 K 1925 92	4092 24
10 » prehodnih zneskov:	1949940 55	dotacija iz leta 1903 . . . . . 1971 52	4092 24
stanje dne 31. decembra 1904	1949940 55	obresti v letu 1904 . . . . . 194 80	4092 24
		6 » penzijskega zaklada:	1050 —
		stanje dne 31. decembra 1904	1050 —
		7 » dotacija iz leta 1903 . . . . . K 1000 —	7379 67
		8 » obresti za leto 1904 . . . . . 50 —	7379 67
		9 » Stanje dne 31. decembra 1904	465
		10 » obresti:	14405 39
		11 » za l. 1905 plačane obresti posojil	14405 39
		12 » prehodnih zneskov:	1949940 55
		13 » stanje dne 31. decembra 1904	1949940 55
		14 » dobička in izgube:	
		15 » čisti dobiček za leto 1904	

Dr. Matija Hudnik l. r.
predsednik.

Anton Putrlich l. r.
podpredsednik.

Josip Čad l. r. Josip Maček l. r. Ilja Predovlč l. r. Josip Turk l. r. Jakob Zalaznik l. r.

Računski zaključek z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali ter v redu našli:

Alojzij Lavrenčič l. r.

Robert Pollak l. r.

Ludvik Stricelj l. r.

Leo Rogl l. r.
tajnik.

Franc Knific l. r.
knjigovodja.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakošna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse more se
shranjujejo in razmenjujejo. — Pri
sunnjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firnež in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra s. kr. drž. in s. kr. priv. jez. želez.

Slikarja napisov.

Stavbniška in pohlštvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pade, karbolilneja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovije, najboljše in neoprečljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom "Baptist".

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

metu in na deželi kot priznano rečno

in fino po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju

= suknene =

in manufakturnega

blaga

se opozarja na trdiko

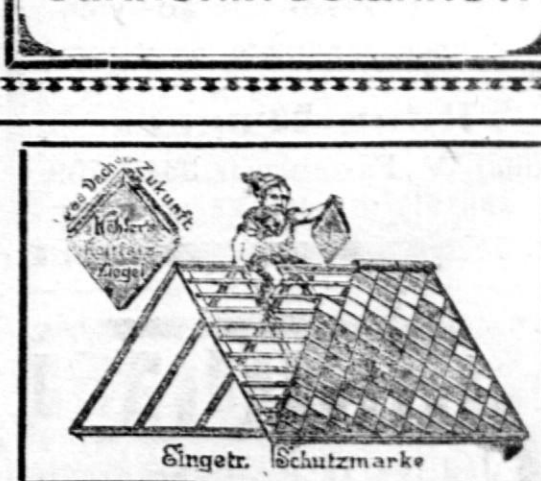
HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Cementna zarezna

strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha

kakor iz vsake druge vrste strešnih

opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj sa Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnin

Glince pri Ljubljani.

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta ter s porabo perilnice in dela vrta, se odda za majev termin 559-3 na Dunajski cesti št. 60.

Gostilna

šik predora na Hrušici (Gorenjsko), se takoj odda na račun ali pa popolnoma proda. 431-3

Več se izve pri g. Fran Valjavou, zastopniku pivovarne, Jesenice na Gorenjskem.

Vabilo

Posojilnica v Črnomlju

registрована zadruga z neomejeno zavezo imela bo svoj 592

redni občni zbor

dne 12. marca t. l.

ob 3. uri popoldne

v svoji hiši št. 62.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravatelja o delovanju posojilnice.
2. Predlaganje računa za 1904, razdelitev čistega dobička in določitev nagrade članom načelstva.
3. Sklepanje o zahtevi podpore za mestno godbo v Črnomlju.
4. Prememba zadruginih pravil.
5. Nasveti.

K obilni udeležbi zadržnike vljudno vabi

Načelstvo.

Varn. znamka: Sldro.

Liniment. Capsici comp.

nadomestilo za 3048-23

Pain-Expeller

priznana izborna, bolečino tolažeče mazilo; po 80 h., K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v škatlicah s našo varstveno znamko „sldro“ iz Richterjeve lekarni, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri Zlatem levu v Pragi, L. Mladina s. b. Razpošiljanje vsak dan.

Kašelj!

Kogar nadleguje kašelj, naj poskusi preizkušene, kašelj ublažujoče in vlekočuse 3117-17

Kaiserjeve

Prsne karamele

2740 notarsko overjenih pripravljenih je za gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasliženju.

Le pravi z varstveno znamko „Tri jelke“

Zavoj 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: V Orlovih lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani in pri Ubaldu pl. Trn. v koczju v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

NOVO!

Jvan Cankar:

GOSPA JUDIT.

To najnovejšo delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, se bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hiša Marije Pomočnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izza Prešernove „Nove pisarije“ ni bila pozneje več napisana nobena boljše in ostriša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni treba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirno risbo na naslovnem listu. 23-22

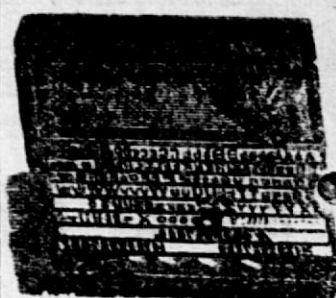
Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.; eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povelja, koverte, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl. —70	253 črk fl. 2-40
90 " " —85	354 " " 3-
127 " " —120	468 " " 3-60
140 " " —160	640 " " 5-
211 " " —2-	809 " " 6-

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I., Adlergasse 7 (telefon 12.179)

Zastopniki se iščejo.

Neugajoče se vzame nazaj.

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrstnih štampiljah. Najnovejši stroji za numeriranje, šablone, klešče za plombe, vžigalni pečati, pečatne marke z vzbočenim tiskom. Preše za vzbočeni tisk. Kliseji po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobci za perilo, solidno izvršeni in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 16. Cenovniki zastoj. 246-6

Stanovanje

obstoječe iz sobe in kuhinje, v bližini sodnijskega poslopja, se odda s 1. majem. 400-12

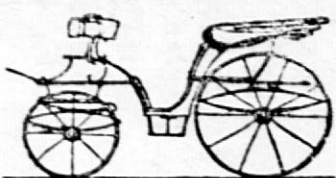
Več se izve Cigaletove ulice št. 3.

Iščem v najem oziroma kupim primerno 568-3

posestvo

s poslopjem v zvezi s kakšno obrtjo, pa tudi posamezno.

Natančnejše ponudbe naj se pošiljajo pisмено pod šifro: „B. S. št. 100“ poste rest., Vipava (Kranjsko).

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 373-4

VOZOV.

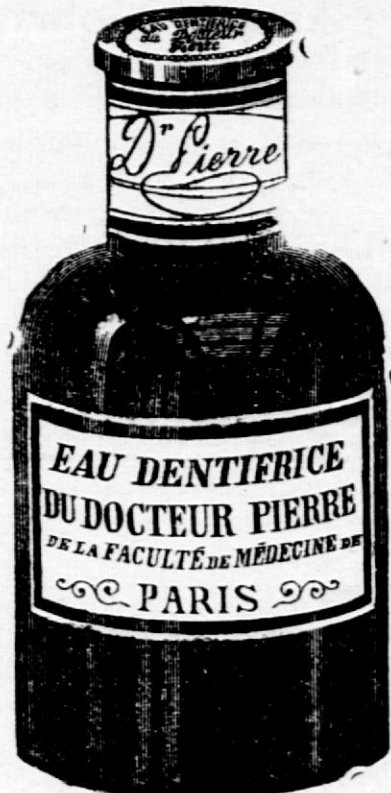
+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekrasno zahtelo po kratki rabi moje odlikovane redline moke Käthe

(adrenališko pripravljeno). Damam bujen stas. Strogo pošteno. Karton stane fl. 110. Po nakaznici ali po povzetju z navodilom vred. Glavna prodajalnica in razpošiljalnica gospa Käthe Menzel 62-8 Dunaj XVIII. Schulgasse 8 I. nadstr. 64.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 2921-41

Napredaj sta 2 skobelnika in stružnica

(Hobelbank in Drehbank)

v Ljubljani, Konjušne ulice št. 13 I. nadstropje. 578-2

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča 3881-12

Rudolf Kirbisch

slastičarna

Kongresni trg v Ljubljani.

„Romulus“

napol svilnat dežnik s pristnim v blago vtkanim napisom „Romulus“. 3664-10

„Remus“

dežnik iz čiste svile, popolnoma neotežene. Pristen samo z napisom „Remus“, vtkanim v blago.

Ceno, elegantno, lahko, nepremočljivo. Se ne trga po gubah.

V Ljubljani jih prodaja samo Josip Vidmar, izdelovalec dežnikov, Stari trg.

Tamkaj tudi preoblačijo dežnike z blagom „Romulus“ in „Remus“.

Venci

trakovi

* Benedikt * Ljubljana.

Valed rodovinskih razmer bo dne 1. marca 1905. l. ob 9. uri popoldne

prostovoljna prodaja

v hiši št. 62 v Cerknici.

Prodajala se bo

enonadstropna hiša

poleg glavne ceste, pripravna za gostilno, prodajalna in pekarijo. Zraven je klet, velik hlev, skedenj (šupa) in kozolet, potem njive in travniki; vse v najboljšem stanju. Plačuje se lahko na letne obroke. Kupei se vabijo. 536-2

„Käthe“ voda za prsi.

Najlepši kras za ženske so lepe prsi.

Senzacionalno sredstvo za doseg prekrasnih prsi in edino po svojem presenetljivem učinku. „Käthe“ voda za prsi se rabi le na zunaj, je torej primerna za vsakršno konstitucijo ter je do celice vegetabilna in zajamčeno neškodljiva. Steklenica stane 4 gld., poskušna steklenica pa 2 gld. 50 kr. z navodilom o uporabi vred. — Razpošilja diskretno in pod povzetjem 63-8

Pred ničrednimi posnetki svarimo; pristno samo v glavni zalogi:

gospa KÄTHE MENZEL

Dunaj, 18. okr., Schulg. št. 3, I. vr. 39.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali. K 80 via, in 120 vinarjev se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leusteka in v lekarni Ubald pl. Trnkovec-ya v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in terej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. febr. 1899.

554-4 L. Kres, mlekarja.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gld.

Krasna ura s lepo verižico, točno 100 h., za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovejše oblike, 1 lepa kravata igla s simli briljantom, 1 krasen kolij iz orient. biservov, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnat mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke z jantarem 1 garnitura fl. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 fl. niklast žepni nožek, 1 fl. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši, zastoj. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštenemu povzetju za 2 gld. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov

št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 594

Mnogo priznanih pisem.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptu

izrebane vrednostne papirje in Zavarovalne srečke proti vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Ekskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja.

Promet s čeki in nakaznicami.

Dobra kuharica

je izšla

spisala Minka Vasičeva

je izšla

v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1800 receptov za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezane.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego snane nemške kuharske knjige. 60-8

